НАРЕДБА № 21 от 10.12.2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

Издадена от министъра на земеделието и продоволствието, обн., ДВ, бр. 1 от 4.01.2008 г., в сила от 4.01.2008 г., изм. и доп., бр. 49 от 30.06.2009 г., в сила от 30.06.2009 г., бр. 38 от 21.05.2010 г., в сила от 21.05.2010 г., изм., бр. 40 от 29.05.2012 г., в сила от 29.05.2012 г., бр. 74 от 23.08.2013 г., в сила от 23.08.2013 г., изм. и доп., бр. 58 от 26.07.2016 г., в сила от 26.07.2016 г., бр. 25 от 24.03.2017 г., в сила от 1.04.2017 г., бр. 6 от 18.01.2019 г., в сила от 18.01.2019 г., изм., бр. 30 от 9.04.2019 г., в сила от 9.04.2019 г., изм. и доп., бр. 57 от 26.06.2020 г., в сила от 26.06.2020 г., бр. 99 от 26.11.2021 г., в сила от 26.11.2021 г., бр. 26 от 1.04.2022 г., в сила от 1.04.2022 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. категориите семена от зърнени култури, които се предлагат на пазара на Европейския съюз (ЕС);

2. контролът на семената от официалните органи с цел сертификация; дейностите под контрола на официалните органи - полска инспекция, извършвана от инспекторите по чл. 6 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) и лабораторни анализи за посевни качества, извършвани в лаборатории по чл. 7 ЗППМ;

3. условията, при които семената се предлагат на пазара;

4. изискванията, на които трябва да отговарят семената при сертификация - полска инспекция (включително изисквания за пространствена изолация) и лабораторни анализи за посевни качества, големината (масата) на партидите и размерът (масата) на пробите семена от съответния вид, опаковане и етикетиране, проверка кълняемостта на семената;

5. условията и редът за одобряване на смески, проверка на кълняемостта на смеските;

6. малките опаковки;

7. условията и редът за последващ контрол; броят на партидите, които подлежат на последващ контрол;

8. търговията с неокончателно сертифицирани семена;

9. вносът на семена от трети страни;

10. търговията със семена, произведени при специфични условия; семена със специфично предназначение;

11. контролът на предлаганите на пазара семена.

(2) Наредбата урежда категориите семена и от други зърнени култури, които се произвеждат и търгуват само на територията на страната, изискванията, на които семената трябва да отговарят при одобрение ("сертификация" на национално ниво), опаковане и етикетиране.

(3) Тази наредба се прилага за семена от видовете зърнени култури в приложение № 1, предназначени за семепроизводство и/или производството на земеделска продукция, с изключение на продукцията за декоративни цели.

Чл. 2. Наредбата не се отнася за семена от зърнени култури, предназначени за износ в трети страни.

Глава втора
КАТЕГОРИИ СЕМЕНА

Чл. 3. Семената от зърнени култури в зависимост от вида култура се произвеждат и сертифицират в категории:

1. базови;
2. сертифицирани;
3. сертифицирани първо размножение;
4. сертифицирани второ размножение.

Чл. 4. (1) Базови семена от овес, ечемик, ориз, канарско просо, ръж, тритикале, пшеница обикновена, пшеница твърда и пшеница спелта - различни от хибриди, са:

1. които са произведени под отговорността и контрола на лицата (селекционера) по чл. 26, ал. 1, т. 1 ЗППМ съгласно възприетите методи и практики на сортоподдържане;

2. които са предназначени за производство на семена от категориите "сертифицирани семена" или "сертифицирани семена първо размножение", или "сертифицирани семена второ размножение";

3. които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по т. 1 - 3; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи.

(2) Базови семена от овес, ечемик, ориз, канарско просо, ръж, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта и самоопрашващо се тритикале - като компоненти на хибриди, са:

1. които са предназначени за производство на хибриди;

2. които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19;

3. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по т. 1 - 2; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи.

(3) Базови семена от Zea mays (царевица) и Sorghum spp. (сорго, суданска трева), които се делят на:

1. базови семена от свободно опрашващи се сортове:

а) които са произведени под отговорността и контрола на лицата (селекционера) по чл. 26, ал. 1, т. 1 ЗППМ, съгласно възприетите методи и практики на сортоподдържане;

б) които са предназначени за производство на семена от категория "сертифицирани" или хибриди (топ-крос хибриди или други сложни хибриди);

в) които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19;

г) за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по букви "а" - "в"; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи;

2. базови семена от самоопрашени линии са:

а) които са предназначени за производство на хибриди;

б) които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19;

в) за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по букви "а" и "б"; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи;

3. базови семена от прости хибриди са:

а) които са предназначени за производство на двойни хибриди, трилинейни

хибриди или топ-крос хибриди;

б) които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19;

в) за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по букви "а" и "б"; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи.

Чл. 5. (1) Сертифицирани семена от: канарско просо - различни от хибриди; ръж, сорго, суданска трева и царевица - при директни сортове или хибриди; овес, ечемик, ориз, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта и самоопрашващо се тритикале - при хибриди, са:

1. произведени пряко от базови семена или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 7, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от зърнени култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3 и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 19, ал. 1, т. 2;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(2) Сертифицирани семена първо размножение от овес, ечемик, ориз, тритикале, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта, различни от хибриди, са:

1. произведени пряко от базови семена или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 7, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за производство на "сертифицирани семена второ размножение" или за цели, различни от производството на семена от зърнени култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(3) Сертифицирани семена второ размножение от овес, ечемик, ориз, тритикале, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта, различни от хибриди, са семената:

1. произведени пряко от базови семена или от сертифицирани семена първо размножение, или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 7, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от зърнени култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

Чл. 6. Семената от канарско просо и тритикале могат да се предлагат на пазара и

като хибриди (сертифицирани семена по чл. 5, ал. 1), включително компоненти на хибриди (базови семена по чл. 4, ал. 2), съгласно правото на ЕС.

Чл. 7. Семената на селекционера на сорта от размножения преди базовите се сертифицират в категория "предбазови семена" по условията на базови семена в случаите по чл. 5 и 17.

Чл. 8. (1) Семената от зърнените (зърнено-бобови) култури нахут и леща се произвеждат и одобряват ("сертифицират" на национално ниво) в категории, еквивалентни на категориите сертифицираните семена:

1. базови;
2. семена първо размножение;
3. семена второ размножение.

(2) Семената по ал. 1 се одобряват от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС), когато са изпълнени условията, съответстващи на предвидените за категориите сертифицирани семена по чл. 4, ал. 1, 2 и 3.

(3) Семената от зърнено-бобовите култури могат да се одобряват в категория "предбазови семена" в съответствие с чл. 7.

Глава трета
КОНТРОЛ НА СЕМЕНАТА ОТ ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ СЕРТИФИКАЦИЯ. ДЕЙНОСТИ, ИЗВЪРШВАНИ ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА ПОД КОНТРОЛА НА ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ И ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕТО ИМ

Чл. 9. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г.) Контролът на семената в Република България се извършва чрез прилагане на официални мерки от ИАСАС съгласно чл. 4 ЗППМ и Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) съгласно чл. 5 ЗППМ.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената от зърнени култури от категории базови, сертифицирани, сертифицирани първо и второ размножение чрез полска инспекция на посевите и лабораторни анализи за посевни качества на семената за установяване съответствието им с изискванията по приложения № 2 и 3.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г.) Българската агенция по безопасност на храните извършва фитосанитарен контрол на семената от зърнени култури съгласно Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) и предоставя резултатите на ИАСАС.

(4) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.09.2022 г.) До 28 февруари всяка година ИАСАС докладва на Комисията и на другите държави членки относно резултатите от предходната година по отношение на количеството на произведените семена от хибриди на Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta и Triticum turgidum subsp. durum, получени чрез цитоплазмена мъжка стерилност (ЦМС), относно съответствието на полските инспекции с приложимите изисквания по приложения № 2 и 3 и относно процента на партидите семена, които са били отхвърлени поради незадоволителни параметри за качество, както и всяка допълнителна информация, която би обосновала това отхвърляне. Това задължение за докладване се прилага до 28 февруари 2030 г.

Чл. 10. (1) Полска инспекция под контрола на ИАСАС могат да извършват и физически лица (инспектори), получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС по условията на чл. 6 ЗППМ, на категориите "сертифицирани семена", "сертифицирани семена първо размножение" и "сертифицирани семена второ

размножение".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Лабораторни анализи за посевни качества на семената под контрола на ИАСАС могат да извършват и лаборатории, одобрени от министъра на земеделието, съгласно чл. 7, ал. 1 ЗППМ.

Чл. 11. При извършване на дейностите под контрола на ИАСАС съгласно чл. 4, ал. 1, т. 4, ал. 2, т. 3, ал. 3, т. 1, буква "г", т. 2, буква "в" и т. 3, буква "в", чл. 5, ал. 1, т. 4, ал. 2, т. 4 и ал. 3, т. 4 от лицата по чл. 10 се спазват изискванията по чл. 12 и 13.

Чл. 12. (1) При полска инспекция, извършвана под контрола на ИАСАС, се спазват следните изисквания:

1. инспекторите да:

а) притежават необходимата квалификация, получена чрез успешно положен изпит за провеждане на полски инспекции, организиран от ИАСАС, съгласно чл. 6, ал. 2 ЗППМ;

б) са получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС за извършване на полски инспекции при условията и по реда на чл. 6 ЗППМ и са подписали декларация за спазване правилата за извършване на инспекциите, без да извличат лична полза и облага от това;

в) провеждат инспекциите в съответствие с правилата за официални инспекции, посочени в приложение № 2 и в Метода за полска инспекция на семепроизводствени посеви от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, тютюн, картофи, декоративни, медицински и ароматни растения съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ;

2. посевите, подлежащи на инспекции от инспекторите по т. 1, да са произведени от семена, на които е извършен последващ контрол и семената са одобрени;

3. най-малко 5 % от посевите да се проверяват от инспектори на ИАСАС;

4. част от партидите семена, получени от посевите, инспектирани от полските инспектори по т. 1, подлежат на последващ контрол - грунтов контрол, а когато е необходимо - чрез лабораторни методи, за културите, за които се прилагат такива методи;

5. контролът от ИАСАС на инспекторите по т. 1 е чрез мерките по т. 3 и 4, включително и чрез внезапни проверки на извършваните инспекции.

(2) При нарушаване на правилата за извършване на полските инспекции от инспекторите по ал. 1, т. 1 и когато нарушенията са довели до отклонения от изискванията за сертифициране на произвежданите семена, по решение на ИАСАС сертификацията се прекратява, освен в случаите, когато след извършване на необходимите манипулации на посевите се установи, че същите отговарят на изискванията.

Чл. 13. (1) При извършване на лабораторни анализи на семената под контрола на ИАСАС се спазват следните изисквания:

1. (изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) семената се анализират в лаборатории, одобрени за извършване на лабораторни анализи за целите на сертификация от министъра на земеделието по условията на чл. 7, ал. 1, чл. 9 и 10 ЗППМ;

2. лабораторията за анализиране на семена да разполага с квалифициран персонал съгласно длъжностни характеристики за целите на извършваните лабораторни анализи, в т.ч. ръководител на дейността в лабораторията, лабораторни помещения и лабораторно оборудване; да анализира семената по международни методи, определени в методиката за пробовземане, анализ чистота, кълняемост и абсолютна маса на посевен материал съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ;

3. лабораторията за анализиране на семена трябва да е независима

лаборатория (по условията на чл. 7, ал. 2 ЗППМ);

4. (изм. - ДВ, бр. 38 от 2010 г., в сила от 21.05.2010 г., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) лаборатория, принадлежаща на лице производител на семена от зърнени култури, може да извършва анализи за целите на сертификация само на семенни партиди, произвеждани от лицето, на което принадлежи лабораторията, или за конкретни случаи със заповед на министъра на земеделието по предложение на ИАСАС анализи на семена, които не са произведени от това лице.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2010 г., в сила от 21.05.2010 г.) Лабораториите по ал. 1, т. 1 и т. 2 подлежат на контрол от ИАСАС.

(3) За целите на контрола по ал. 2 най-малко 5 % от пробите на семенните партиди, заявени и постъпили в лабораторията за лабораторни анализи с цел сертификация, подлежат на проверка чрез анализиране на семената в лаборатория на ИАСАС съгласно чл. 11, ал. 1 и 2 ЗППМ.

(4) Пробите по ал. 3 се разпределят пропорционално както по отношение броя на партидите, така и по отношение броя на видовете, принадлежащи на лицата, подали заявка за сертификация в съответното териториално звено (ТЗ) на ИАСАС и чиито семена се анализират в лаборатория по ал. 1, т. 1. Към пробите подлежащи на проверка, могат да се включват и тези, взети при съмнения в работата на лабораторията или при сигнали за нарушения.

(5) При нарушаване на правилата и методите за анализ на семената от лаборатория по ал. 1, т. 1 се прилагат мерки в съответствие с чл. 11, ал. 3 и чл. 12, ал. 2 ЗППМ.

(6) Сертификатът на семената в случаите по ал. 5 се анулира по условията на чл. 11, ал. 4 ЗППМ и семената се спират от търговия, освен в случаите, когато семената продължават да съответстват на изискванията за сертификация, независимо от различните резултати, получени в лабораторията по ал. 1, т. 1, и резултатите, получени в лаборатория на ИАСАС при извършената проверка, които могат да се предлагат на пазара.

Чл. 14. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация и за проверка автентичността и сортовата чистота на семената чрез последващ контрол се вземат проби от заготвените хомогенни партиди семена. За проверка кълняемостта на семената и при контролни проверки проби се вземат от останалите налични количества семена.

(2) Пробите се вземат от длъжностни лица на ИАСАС, упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС, или от лица, получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС и са под контрола на ИАСАС.

(3) Разрешението по ал. 2 се издава на лица, които имат необходимата квалификация, получена в специализиран курс на обучение за пробовземачи в ИАСАС, и успешно положили изпит.

(4) Лицата по ал. 2 могат да бъдат:

1. независими лица, ненаети по договор по условията на т. 2 и 3; или

2. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности не са свързани с производство и/или търговия със семена; или

3. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности са свързани с производство или търговия със семена.

(5) Изпълнителният директор на ИАСАС издава разрешение за пробовземач в съответствие с изискванията по ал. 3 по утвърден от него образец или прави мотивиран отказ в случаите на неиздържан изпит. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

(6) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Пробовземачите, получили разрешение, подписват декларация за безпристрастност и обективност (неподкупност) при изпълнение на служебните си задължения в съответствие с правилата и методите за вземане на

проби, утвърдени от министъра на земеделието, както и на разпоредбите по тази наредба.

(7) В разрешението по ал. 6 се посочват статутът на пробовземача и обсегът на извършваните от него дейности по пробовземане за съответните култури и категории.

(8) Пробовземачите по ал. 4, т. 3 могат да вземат проби само от партиди семена, произведени и/или търгувани от техните работодатели, освен ако не е договорено друго между работодателя, заявителя за сертификация и ИАСАС.

Чл. 15. (1) Дейността на пробовземачите, получили разрешение, се контролира от ИАСАС.

(2) За целите на контрола по ал. 1 ИАСАС ежегодно извършва проверка на не по-малко от 5 % от партидите, от които са взети проби.

(3) Включените за проверка семенни партиди съгласно ал. 2 се разпределят пропорционално както по отношение броя на партидите, така и по отношение броя на видовете, принадлежащи на лицата, заявители на сертификацията. За проверка се предвиждат и партиди, за които има съмнения и сигнали за нарушения при вземането на проби. При автоматичното пробовземане не се извършва проверка.

(4) Частта от броя на партидите на един заявител, включена в петте процента за проверка, е правопропорционална на броя на партидите, които заявителят е включил за сертификация, както и на броя на видовете.

(5) Ако при проверката по ал. 2 се установи, че взетите проби не характеризират партидата семена (не са представителни за партидата) и това може да доведе или е довело до резултати от лабораторните анализи, които не са достоверни за партидата, при което действителните показатели да се отклоняват от допустимите норми в приложение № 3:

1. сертификацията се спира или издаденият за партидата сертификат се анулира;

2. семената на партидата се спират от търговия.

(6) Когато при проверките по ал. 2 се установи, че действителните показатели на партидата са различни от тези на анализираните проби, взети от получил разрешение пробовземач, но съответстват на изискванията на наредбата, семената могат да се търгуват.

Глава четвърта
УСЛОВИЯ, ПРИ КОИТО СЕМЕНАТА СЕ ПРЕДЛАГАТ НА ПАЗАРА

Чл. 16. В зависимост от растителния вид семената от зърнени култури се предлагат на пазара само ако са сертифицирани от категориите базови, сертифицирани, сертифицирани първо размножение и сертифицирани второ размножение.

Чл. 17. (1) На пазара могат да се предлагат и семена от категория "предбазови семена", ако са сертифицирани по условията на базови семена.

(2) Семена - смески от зърнени култури, могат да се предлагат на пазара в съответствие с изискванията по глава седма.

Чл. 18. (1) Допуска се търговия със семена, при условие че са одобрени при полска инспекция, които се търгуват, за да бъдат заготвени и окончателно сертифицирани.

(2) Лицата, произвели семената по ал. 1, трябва да гарантират тяхната идентичност и да са сключили договор с лицата, закупили семената за заготовка. Договорът се предоставя на ИАСАС за целите на сертификация и контрол на семената.

Чл. 19. (1) Допускат се отклонения от изискванията по чл. 4 и 5 за произведени в страната семена в следните случаи:

1. разрешава се от изпълнителния директор на ИАСАС сертификация и търговия на базови семена с по-ниска кълняемост от предвидената в приложение № 3 за съответната култура при следните условия:

а) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) кълняемостта, определена при лабораторни анализи, да не е по-малка от 60 %; когато климатичните условия са неблагоприятни за семепроизводство или след настъпили промени в семената по време на съхранение се окаже, че кълняемостта им е по-ниска от предвидената в тази точка, разрешава се по изключение използването на такива базови семена;

б) действителната кълняемост на семената се посочва на самозалепващ се стикер, поставен върху официалния етикет по чл. 31, без да се закриват неговите реквизити, или на специален етикет, носещ името и адреса на производителя и/или търговеца, както и идентификационния номер на партидата семена;

в) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол контролира условията по букви "а" и "б";

2. разрешава се от изпълнителния директор на ИАСАС сертификация и търговия до ниво първи купувач на семена от категориите "базови семена" или "сертифицирани семена" независимо от факта, че официалното изпитване за кълняемост на семената за проверка съответствието с изискванията по приложение № 3 не е приключило, с цел неотложно предоставяне на семена на пазара или за да се предотврати забавянето на доставките на семената, при следните условия:

а) заявителят представя в ИАСАС писмо за необходимостта от незабавно предоставяне на семената на пазара, както и името и адреса на първи купувач;

б) сертификацията на семената се извършва на основание приложен към писмото по буква "а" временен документ от лабораторен анализ на семената, предоставен от заявителя;

в) за целите на търговия със семената по буква "б" определената при лабораторния анализ кълняемост на семената се обявява на специален етикет, носещ името и адреса на заявителя и идентификационния номер на партидата.

(2) След приключване на официалния анализ за посевни качества на семената се издава сертификат по чл. 26, ал. 2, с което се гарантира окончателната сертификация на семената.

(3) Разпоредбите по ал. 1 не се отнасят за вноса на семена от трети страни, освен ако във връзка с чл. 52 не се предвиждат подобни разпоредби по отношение на семена, произвеждани в трети страни.

(4) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол оказва административна помощ на компетентните органи на държавите членки, възползващи се от изключенията по ал. 1, въвеждаща чл. 4 на Директива 66/402/ЕИО.

(5) Семена от категории "сертифицирани", "сертифицирани първо размножение" и "сертифицирани второ размножение" с по-ниска кълняемост от предвидената по приложение № 3 може да се предлагат на пазара при спазване разпоредбите на Регламент (ЕК) 217/2006 и получено за страната решение от Европейската комисия (ЕК).

Чл. 20. (1) На територията на Република България могат да се търгуват семена, различни от разрешените за търговия по чл. 16, 17, 18 и 19, предназначени за:

1. научни цели или селекционна дейност, или

2. опитни цели - демонстративни и/или производствени, на семена от сортове, за които е подадена заявка (молба) за признаване за вписване, но все още не са вписани в официалната сортова листа на Република България.

(2) Генетично модифицираните семена по ал. 1, т. 2 трябва да съответстват на изискванията на Закона за генетично модифицираните организми с оглед предотвратяване на рисковете за здравето на хората, за животните, растенията и въздействието върху околната среда.

(3) За извършване на оценка за въздействието на генетично модифицираните семена върху околната среда се прилагат разпоредбите по чл. 7, ал. 4 на Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.), въвеждаща разпоредбите на чл. 7 (4) от Директива 2002/53/ЕО.

(4) Разрешенията за предлагане на пазара на семената по ал. 1, т. 2 по предназначение, опаковката, маркировката и определените за целта количества се определят в съответствие с Решение на ЕК 2004/842.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) Разрешенията за лица, регистрирани на територията на страната като производители на посевен материал, за предлагане на пазара на семена по ал. 1 в съответствие с изискванията по ал. 4 се издават от изпълнителния директор на ИАСАС при подадено заявление по образец на изпълнителния директор на ИАСАС. Отказът за издаване на разрешение подлежи на обжалване по реда на АПК.

Глава пета
ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ СЕМЕНАТА ПРИ СЕРТИФИКАЦИЯ, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ

Раздел I
Изисквания към семената при сертификация

Чл. 21. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената с цел установяване:

1. автентичността, сортовата чистота и здравното състояние на културите при полска инспекция и чрез лабораторни методи за културите, за които има установени такива методи, и

2. посевните качества - аналитична чистота, кълняемост и съдържание на влага, и здравното състояние на семената при лабораторни анализи.

Чл. 22. (1) За извършване на сертификация лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) По искане на заявителя на сертификацията описанието на генеалогичните (родителските) компоненти остава поверително.

Чл. 23. (1) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Полската инспекция се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията по приложение № 2 по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

(2) Изискванията за пространствена изолация на семепроизводствените посеви в зависимост от вида култура за целите на извършваната полска инспекция са посочени в приложение № 2.

(3) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 24. (1) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията по приложение № 3 по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ в съответствие със съществуващите международни методи на Международната асоциация за изпитване на семената (ISTA).

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за резултатите по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 25. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация

и за проверка автентичността и сортовата чистота чрез последващ контрол се вземат проби от заготвени хомогенни партиди семена.

(2) Максималната маса на партидите и минималната маса на пробите в зависимост от културата са посочени в приложение № 4.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Пробите по ал. 1 се вземат по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ в съответствие със съществуващите международни методи на ISTA.

(4) Пробовземачът изготвя протокол за взетите проби по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 26. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира семената, които отговарят на изискванията по приложения № 2 и 3.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) За сертифицираните семена по ал. 1 от категориите по чл. 4 и 5 ИАСАС издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, по който семената се търгуват.

(3) Когато за семената има специални изисквания по отношение съдържанието на див овес (Avena fatua), определени с акт на ЕК съгласно законодателството на ЕС, тези изисквания се записват в сертификата. Съгласно Директива на Комисията 2006/47/ЕО за поставяне на специални условия относно наличието на Avena fatua в семена от зърнени култури, въведена с тази наредба, семената се сертифицират в съответствие с изискванията по чл. 11 на Директива 66/402/ЕИО, въведен в чл. 34 на тази наредба, ако:

1. посевът е свободен от Avena fatua по време на проведена официална полска инспекция в съответствие с изискванията на приложение № 2 и ако проба с големина не по-малка от 1 kg, взета при условията на чл. 7 по Директива 66/402/ЕИО, въведен в чл. 14 и чл. 25 на тази наредба, е свободна от Avena fatua при проведен официален лабораторен анализ на семената; или

2. проба с големина не по-малка от 3 kg, взета при условията по чл. 7 на Директива 66/402/ЕИО, въведен в чл. 14 и чл. 25 на тази наредба, е свободна от Avena fatua при проведен официален лабораторен анализ на семената.

Сертификацията се счита за извършена само ако са приложени и изпълнени условията по един от двата начина - по т. 1 или 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(6) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) Когато опаковките и етикетите на семената от партида, на която предстои проверка на кълняемостта, са повредени или с лош търговски вид, партидата може да бъде преразфасована по условията на чл. 30, ал. 5 - 7 и ал. 10.

(7) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(8) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

Чл. 27. Сертифицирането на семена от самоопрашени линии и хибриди царевица, семена от пшеница обикновена, пшеница твърда и ечемик, категории предбазови, базови и сертифицирани първо размножение, се извършва след получаване на резултатите от електрофореза.

Чл. 28. За извършваните от ИАСАС полски инспекции, вземания на проби и лабораторни анализи и издаваните документи лицата по чл. 28 ЗППМ, подали заявление за сертификация, заплащат такси в размер, определен с Тарифата за

таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал и тарифата, приета с ПМС № 310 от 2004 г. (ДВ, бр. 104 от 2004 г.).

Раздел II
Опаковане и етикетиране на семената

Чл. 29. (1) Базовите семена и сертифицираните семена от всички категории могат да бъдат обект на търговия само ако се предлагат на пазара в хомогенни партиди и в запечатани и/или пломбирани опаковки със съответната маркировка, снабдени със система за запечатване и/или пломбиране съгласно чл. 30 и 31.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) За продажба на количества семена на краен потребител за собствени нужди могат да се предвидят изключения от разпоредбите по ал. 1 относно опаковането, запечатването и/или пломбирането и маркировката съгласно писмени указания, одобрени от изпълнителния директор на ИАСАС и предоставени за ползване от производителите, отговарящи на условията по чл. 28, ал. 2 ЗППМ и регистрираните търговци.

(3) По изключение семена от всички категории "сертифицирани", предназначени за цели, различни от семепроизводство, за краен потребител, могат да бъдат и в насипно състояние, в подходящи за целта помещения.

(4) Разпоредбите по ал. 3 се определят с акт на ЕК съгласно законодателството на ЕС.

Чл. 30. (1) Опаковките с базови семена и сертифицирани семена от всички категории се запечатват официално в присъствие на упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице или под контрола на ИАСАС от лицата по чл. 28 ЗППМ.

(2) Опаковките се запечатват по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от подправяне на официалния етикет по чл. 31 или на опаковката.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките, всяка система на запечатване включва най-малко официалния етикет по чл. 31, като може да включва и официален печат или пломба, с изключение на опаковките, снабдени със система на запечатване, която не може да бъде използвана повторно.

(4) Специфични системи на запечатване на опаковките за гарантиране условията по ал. 2 и 3 могат да се използват в страната с решения на ЕК, взети по съответната процедура.

(5) Официално запечатаните опаковки не могат да бъдат отваряни и запечатвани отново освен с разрешение на ИАСАС при спазване разпоредбите по ал. 1.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случай на повторно запечатване на етикета по чл. 31 се отбелязват този факт, датата на повторното запечатване/датата на повторно вземане на проба и името на органа, разрешил повторното запечатване - ИАСАС.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) В случаите на последващо разфасоване на семена в опаковки с по-малка нетна маса от първоначалната (различна от тази на малките опаковки) се прилагат изискванията на ал. 5 и 6. Упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършваните дейности по запечатване на новите опаковки и взема проби за лабораторни анализи, включително за електрофореза, за културите, на които се извършва такъв анализ, като разходите за присъствие на длъжностното лице са за сметка на заявителя. За разфасованите семената се издава нов сертификат.

(8) Изключения от изискванията по ал. 1 - 3 се допускат по отношение на

малки опаковки, запечатани и търгувани на територията на страната.

(9) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Последващо разфасоване на семена, произведени в държави - членки на Европейския съюз (ЕС), или в трети страни, търгувани на територията на страната, се извършва с разрешение от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и се прилагат изискванията по ал. 5 - 7, като се издават съответстващите за тези семена документи - документ за разфасовани семена от ЕС или документ за търговия на семена, внос от трети страни.

(10) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) При последващото разфасоване по ал. 7 и 9 в официалните етикети, издадени от ИАСАС за новите опаковки, съгласно приложение № 5, раздел IA, в реквизита по т. 2 се посочва сертифициращият орган за страната - ИАСАС, разрешил разфасоването.

Чл. 31. (1) (Изм. – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) Опаковките с базови семена и сертифицирани семена от всички категории се етикетират от външната страна с нов неползван официален етикет, съответстващ на изискванията по приложение № 5 I (А). Съдържащата се в етикета информация се изписва на един от официалните езици на Европейския съюз, като за произведените и търгувани на територията на страната семена информацията се изписва на български език.

(2) Когато етикетът е поставен върху опаковката, нанизан на канап, той трябва задължително да се придружава от официална пломба, за да се гарантира системата на запечатване.

(3) Цветът на етикета е:

1. бял - за базови семена;

2. син - за сертифицирани семена и сертифицирани семена първо размножение;

3. червен - за сертифицирани семена второ размножение.

(4) В случаите по чл. 19, ал. 1, когато базовите семена не отговарят на изискванията за кълняемост, предвидени в приложение № 3, този факт се отбелязва на самозалепващ се стикер, поставен върху етикета, без да се закриват реквизитите на етикета.

(5) Разрешава се използването на официални самозалепващи се етикети върху хартиени опаковки или опаковки от друг подходящ за целта материал.

(6) Допуска се информацията от етикета да бъде отпечатана и на опаковките в съответствие с модела на етикета по начин, който не позволява нейното заличаване, под контрола на ИАСАС и при условията, определени с акт на ЕК.

(7) (Нова – ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) За видовете, за които има въведени регулирани некарантинни вредители (РНКВ), в официалния етикет се включва по ясен начин растителен паспорт, който се поставя върху общия етикет непосредствено над официалния етикет и има същата ширина като него. Растителният паспорт се издава от БАБХ или от получил/и/те разрешение оператор/и.

Чл. 32. За малки опаковки, запечатвани на територията на страната, се допускат изключения от чл. 31.

Чл. 33. (1) Опаковките с базови семена и сертифицирани семена от всички категории се придружават от официален документ, чийто цвят съответства на цвета на етикета за съответната категория, съдържащ най-малко задължителната информация съгласно приложение № 5 I (А) - точки 4, 5 и 6. Документът се изготвя по такъв начин, че да се избегне объркване с официалния етикет по чл. 31.

(2) Документът по ал. 1 не се изисква, ако информацията е отпечатана върху опаковката по начин, който не позволява нейното заличаване, или ако

етикетът е самозалепващ се или устойчив на късане.

Чл. 34. (1) Опаковките с базови семена и сертифицирани семена от всички категории могат да носят и етикет на производителя и/или търговеца, който е различен от официалния етикет и съдържа информация на производителя и/или търговеца, или информацията е отпечатана на опаковката. Ако за партидата семена има специалните изисквания по отношение съдържанието на Avena fatua съгласно Директива на Комисията 2006/47/ЕО, въведена в тази наредба, тя трябва да бъде придружена с официален сертификат, удостоверяващ съответствието с тези изисквания.

(2) Разпоредбите по ал. 1 се определят с актове на ЕК.

Чл. 35. За семена от генетично модифицирани сортове на всеки етикет или придружаващ документ, поставен върху опаковките или придружаващ партидата семена, се отбелязва, че сортът е генетично модифициран.

Чл. 36. Химическите третирания на базовите и сертифицираните семена от всички категории, извършвани с препарати срещу вредители, които се разпространяват със семената и влошават тяхното качество, се отбелязват на официалния етикет или на етикета на производителя/търговеца, или на самата опаковка.

Глава шеста
СЕРТИФИКАЦИЯ, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА СЕМЕНА ОТ ГЕНЕРАЦИИ ПРЕДИ "БАЗОВИТЕ" ("ПРЕДБАЗОВИ СЕМЕНА") С ЦЕЛ ТЪРГОВИЯ

Чл. 37. (1) Семената от генерации преди "базовите" ("предбазови семена") се сертифицират, опаковат и етикетират в случаите, посочени в чл. 7, при спазване на следните изисквания:

1. семената са инспектирани от ИАСАС в съответствие с разпоредбите за сертификация на базови семена съгласно чл. 4;

2. семената са опаковани съгласно изискванията по тази наредба;

3. опаковките носят официален етикет, който съдържа информацията по приложение № 6.

(2) Етикетът по ал. 1, т. 3 е бял на цвят с една диагонална виолетова линия.

Глава седма
СМЕСКИ

Чл. 38. (1) Семената на зърнените култури могат да се предлагат на пазара и под формата на смески.

(2) Видовете смески в зависимост от състава и предназначението им са:

1. смески, които съдържат семена от различни сортове на един и същи вид, за които е доказано, че са ефективни срещу разпространението на вредители при зърнените култури; могат да се използват за производство на зърно или за фуражни цели;

2. смески, които съдържат семена от сортове на различни видове; могат да се използват за производство на зърно или за фуражни цели.

(3) Сортовете, които принадлежат към съответния вид/видове, участващи като компоненти в смеските, съотношението между отделните компоненти и предназначението на смеските се описват от производителя на смески в документ, издаден от него.

(4) Компонентите на смеските се сертифицират преди смесването им.

(5) Смеските се заготвят в хомогенни партиди с максимални размери съгласно приложение № 4, съответстващи на вида култура с най-голямо процентно

съдържание в смеската.

(6) Опаковането и етикетирането на смеските се извършват при спазване разпоредбите на глава пета, раздел II.

(7) Етикетът на смеските е зелен на цвят и съдържа информацията, посочена в приложение № 5 I (Б).

(8) Производителите на смески подават заявление за одобрение на смеските в ТЗ на ИАСАС, на територията на което те ще се произвеждат, както и писмено искане за етикети. Заявлението е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(9) Към заявлението се прилагат:

1. документи за изходните семена (компонентите) в зависимост от произхода им - сертификати, етикети и др.;

2. документи от последващ контрол на сертифицираните семена (компоненти на смеската), ако има издадени такива от ИАСАС към деня на подаване на заявлението;

3. документ на производителя/търговеца за състава на смеската и нейното предназначение.

(10) Заявителят връща в ТЗ на ИАСАС етикетите на опаковките, чиито семена са използвани като компоненти за смеската.

(11) Заявителят уведомява ТЗ на ИАСАС за датата на опаковане и етикетиране на смеските.

(12) Упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършваните дейности по опаковане и етикетиране на смеските; разходите за присъствие на длъжностното лице са за сметка на заявителя.

(13) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) За смеските, отговарящи на условията по ал. 2 до 12, се издава документ за одобрение на смеските по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(14) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(15) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случаите на последващо разфасоване на семена от смески в опаковки с по-малка нетна маса от първоначалната (различна от тази на малките опаковки) се прилагат съответно изискванията на чл. 30, ал. 5, 6, 7, 9 и 10.

(16) (Предишна ал. 15 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Специфични условия, различни от посочените по ал. 2 - 7, при които смеските могат да се произвеждат и търгуват в страната и на пазара на ЕС, се определят съгласно законодателството на ЕС при спазване на съответната процедура.

Глава осма
МАЛКИ ОПАКОВКИ

Чл. 39. (1) Семената на зърнените култури от категории "сертифицирани", включително хибриди, "сертифицирани първо размножение", "сертифицирани второ размножение" и смеските могат да се предлагат на пазара в страната под формата на малки опаковки с нетно тегло до 10 kg за цели, различни от семепроизводството, за краен потребител.

(2) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Разфасоването на количества семена от партиди сертифицирани семена, съответните категории или смески и опаковането им в малки опаковки се извършва с разрешение на ИАСАС, когато са спазени условията по ал. 3 - 9.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) На малките опаковки със семена се поставя етикет на производителя или заготвителя

или върху опаковката се отпечатват данните съгласно приложение № 7, изписани на български език и отпечатани по начин, непозволяващ заличаването им. Цветът на етикета е син за "сертифицирани" семена и "сертифицирани първо размножение", червен - за "сертифицирани семена второ размножение", и зелен - за смеските.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Семената се разфасоват в малки опаковки от лица, получили разрешение по чл. 28 ЗППМ.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Лицата, извършили разфасовката, отговарят за идентичността на семената в малки опаковки с тази на семената от разфасованата партида.

(6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) За разфасоване в малки опаковки и вземане на проби за лабораторен анализ за определяне на посевните качества (кълняемостта) на семената в малки опаковки лицето по ал. 3 подава до ТЗ на ИАСАС заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Длъжностно лице от ИАСАС/териториално звено (ТЗ) взема проби за лабораторен анализ за определяне на посевните качества (кълняемостта) на семената в малки опаковки. Когато семената съответстват на изискванията за посевни качества (кълняемост) в зависимост от културата съгласно приложение № 3, длъжностно лице от ИАСАС/ТЗ издава (в съответствие с партидите сертифицирани семена от съответните категории, включително смески, произведени в страната и разфасовани в малки опаковки) сертификат/документи за одобрение, принадлежащ на семената в малки опаковки, по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Длъжностни лица на ИАСАС извършват контролни проверки по време на разфасоването в малки опаковки.

(9) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(10) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(11) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

(12) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.).

Глава девета
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ

Чл. 40. (1) Последващият контрол на семената от зърнени култури за проверка на автентичността и сортовата им чистота се извършва от ИАСАС.

(2) За извършване на последващия контрол по ал. 1 се вземат проби от заготвени партиди семена преди приключване на сертификацията на семената. Проби за последващ контрол могат да се вземат и от семена в търговската мрежа при контролни проверки и когато има съмнения за автентичността и сортовата чистота на семената.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Последващият контрол се осъществява чрез грунтов контрол и/или лабораторни методи по методики, утвърдени от министъра на земеделието съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ.

(4) На последващ контрол подлежат:

1. всички партиди от предбазови семена, базови семена и сертифицирани

семена - хибриди;

2. процент от партидите на сертифицираните семена, сертифицирани семена първо и второ размножение, ежегодно определян със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС;

3. сертифицирани семена от всички категории, които се проверяват от ИАСАС в търговската мрежа.

Чл. 41. (1) На всички категории сертифицирани семена с изключение на царевица, пшеница обикновена, пшеница твърда и ечемик се извършва само грунтов контрол.

(2) Лабораторният метод - електрофореза, се извършва на хибридите царевица и самоопрашените линии и на предбазовите, базовите и сертифицираните първо размножение семена от пшеница обикновена, пшеница твърда и ечемик.

Чл. 42. За извършване на електрофореза взетите проби за последващ контрол от партидите семена се изпращат от ТЗ в Централната лаборатория на ИАСАС.

Чл. 43. За самоопрашените линии царевица и прости хибриди (сестринско-линейни кръстоски) - компоненти на хибриди царевица, селекционерът на сорта представя в ТЗ декларация за закрепителни или възстановителни способности или декларация за стерилност на самоопрашената линия и стерилност на прост хибрид (сестринско-линейна кръстоска) в случаите, когато хибридът (сестринско-линейната кръстоска) е стерилен. Декларацията се изпраща в Централната лаборатория на ИАСАС заедно с пробите и протоколите за вземане на проби.

Чл. 44. Когато резултатите от електрофореза показват, че семената на самоопрашените линии и хибридите царевица, пшеница обикновена и пшеница твърда и ечемик съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота, длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, издава свидетелство за сортова чистота.

Чл. 45. Когато резултатите от електрофорезата на хибридите царевица и самоопрашените линии, на обикновената пшеница, твърдата пшеница и ечемика показват, че семената не съответстват на изискванията, заявителят се уведомява писмено. В този случай се извършва грунтов контрол и семената не се търгуват до излизане на резултатите от грунтовия контрол.

Чл. 46. Взетите проби за грунтов контрол се изпращат в ТЗ за грунтов контрол.

Чл. 47. Когато резултатите от грунтовия контрол показват, че семената съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота, длъжностно лице от ТЗ за грунтов контрол, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС издава свидетелство за сортова чистота.

Чл. 48. При констатирани несъответствия на посева с изискванията за автентичност и сортова чистота длъжностното лице в тридневен срок от установяването им уведомява лицето, притежаващо семената, и му осигурява достъп до посева. Забранява се търговията с тези семена.

Чл. 49. Когато резултатите от грунтовия контрол показват, че предбазовите, базовите, сертифицираните и сертифицираните първо размножение семена не отговарят на изискванията за автентичност и сортова чистота за съответната категория, но отговарят на изискванията за по-ниска категория, длъжностното лице одобрява семената за категорията, на която отговарят.

Чл. 50. (1) Базовите семена от стерилни самоопрашени линии, които не отговарят на изискването за стерилност, могат да се използват след обезметляване за производство на хибриди при условие, че селекционерът е дал съгласието за това. Това обстоятелство се отбелязва в свидетелството за сортова чистота.

(2) Базовите семена от самоопрашени линии царевица, за които при

грунтов контрол се установява отклонение от изискването за "други сортове и резки отклонения", се одобряват за ползването им от притежателя на сертификата с цел производство на хибриди за негова сметка и на негова отговорност след разрешение от ИАСАС.

Чл. 51. Когато резултатите от грунтовия контрол показват, че семената не съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота, сертификатът на семената се анулира от ИАСАС и те се спират от търговия.

Глава десета
УСЛОВИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ НА НЕОКОНЧАТЕЛНО СЕРТИФИЦИРАНИ СЕМЕНА С ЦЕЛ ОКОНЧАТЕЛНАТА ИМ СЕРТИФИКАЦИЯ

Чл. 52. (1) В страната могат да се произвеждат неокончателно сертифицирани семена от зърнени култури, както и да се сертифицират окончателно семена, произведени и неокончателно сертифицирани в друга държава членка или в трета страна при спазване изискванията по ал. 2, 3, 4, 5 и 6.

(2) Производството и неокончателната сертификация на семена в държава - членка на ЕС (респ. в Република България), се извършват, когато:

1. семената са произведени:

а) от изходни семена от категориите базови семена или сертифицирани семена първо размножение, които са били официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК; или

б) чрез кръстоска на базови семена, официално сертифицирани в държава - членка на ЕС, с базови семена, официално сертифицирани в трета страна с призната еквивалентност;

2. производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в държава - членка на ЕС, различна от държавата - членка на ЕС по т. 1, букви "а" или "б", произвела и сертифицирала изходните семена;

3. неокончателно сертифицираните семена, които трябва да са от сортове (или хибриди), съответстващи на разпоредбите на Директива 2002/53/ЕО, въведена в Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС, могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка, направила искане за това;

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена" от съответната категория, ако:

ба) на посева за производство на семена е извършена полска инспекция и е установено съответствие с изискванията по приложение № 2 за съответната категория; и

бб) резултатите от официалното лабораторно изпитване (проведено в държавата членка по т. 3, буква "а") показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 3 за същата категория.

(3) Когато неокончателно сертифицираните семена са произведени от изходни семена, официално сертифицирани от размножения, предхождащи базовите семена ("предбазови семена"), за тях също се спазват разпоредбите по ал. 2 и неокончателно сертифицираните семена могат да бъдат официално сертифицирани в категория "базови семена", когато условията за тази категория са изпълнени.

(4) Семената от зърнени култури, произведени в Република България като неокончателно сертифицирани семена и предназначени за окончателна сертификация по условията на ал. 2 и 3, се:

1. опаковат и етикетират с официален етикет, който съдържа информацията по приложение № 8 (А) и (Б); и

2. придружават от официален документ, който съдържа информацията по приложение № 8 (В).

(5) Алинея 4 е приложима и за неокончателно сертифицирани семена, произведени в други държави членки в съответствие с Директива 66/402/ЕИО, въведена в тази наредба, които ще бъдат окончателно сертифицирани в Република България. Официалният етикет и официалният документ за тези семена са съгласно приложение № 5 на Директива 66/402/ЕИО, въведено в приложение № 8 на тази наредба.

(6) Изискванията по ал. 4, т. 1 за опаковане и етикетиране могат да не се прилагат, ако органите, които отговарят за полските инспекции, и органите, които изготвят документите на неокончателно сертифицираните семена, и тези, които отговарят за сертификацията, са едни и същи, или в случай че тези функции се изпълняват от различни органи, те са дали съгласието си за освобождаване от изискванията.

(7) Производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в трета страна, когато:

1. семената са произведени:

а) от изходни семена от категориите базови семена или сертифицирани семена първо размножение, официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК; или

б) чрез кръстоска на базови семена, официално сертифицирани в държава - членка на ЕС, с базови семена, официално сертифицирани в трета страна;

2. при направено искане неокончателно сертифицираните семена могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка;

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена", ако:

ба) на посева за производство на семена в третата страна е извършена и призната за еквивалентна полската инспекция, съответстваща на изискванията по приложение № 2 за съответната категория;

бб) резултатите от официалното лабораторно изпитване (проведено в държавата членка) показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 3 за същата категория.

Глава единадесета
ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ СЕМЕНАТА ОТ ЗЪРНЕНО-БОБОВИТЕ КУЛТУРИ С ЦЕЛ ОДОБРЕНИЕ, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ

Чл. 53. (1) Семената на зърнено-бобовите култури се одобряват ("сертифицират" на национално ниво) от ИАСАС при спазване на изискванията, еквивалентни за сертифицирани семена от зърнени култури по условията на тази наредба.

(2) Опаковането и етикетирането на семената по ал. 1 е в съответствие с разпоредбите на глава пета, раздел II.

(3) Етикетите са официални и съдържат информацията съгласно приложение № 5 I (А) с изключение на т. 1.

(4) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол одобрява ("сертифицира" на национално ниво) семената от зърнено-бобовите култури, които отговарят на изискванията по приложения № 2 и 3, опаковани и етикетирани по условията на ал. 2 и 3.

(5) За одобрените семена от зърнено-бобови култури в категориите по чл. 8, ал. 1 ИАСАС издава документ ("сертификат") по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, с който семената се търгуват.

(6) Документът ("сертификатът") за базовите семена на зърнено-бобовите култури се издава и в случаите на занижена кълняемост при спазване разпоредбите на чл. 19, ал. 1, т. 1.

(7) На одобрените ("сертифицирани" на национално ниво) семена от съответните категории зърнено-бобови култури се извършва последващ контрол (само грунтов контрол) по условията на чл. 40, 46, 47, 48, 49 и 51.

(8) Семената на зърнено-бобовите култури могат да се търгуват и под формата на малки опаковки по условията на глава осма.

(9) Контролът на предлаганите на пазара семена от зърнено-бобови култури се извършва от ИАСАС в съответствие с чл. 57.

Глава дванадесета
ВНОС НА СЕМЕНА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 54. (1) (Предишен текст на чл. 54 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) При внос на семена от трети страни на територията на страната от видовете по Директива 66/402/ЕИО в съответствие с изискванията на ЗППМ, когато количеството е над два килограма, е необходимо на етикета и/или на придружаващия семената документ, и/или на друг официален документ, или в договора за вноса им семената да бъдат придружавани от следната информация:

1. растителен вид - ботаническо наименование на вида;
2. сорт;
3. (изм. – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) категория, еквивалентна на категорията семена, произвеждани в Европейския съюз;
4. страна производител и официален контролен орган;
5. страна експедитор;
6. вносител - име, фирма;
7. количество на семената.

(2) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Внос на семена от трети страни се извършва, когато има решения на Европейската комисия (ЕК) за тези страни относно еквивалентността на произвежданите в тях семена от съответните култури по отношение на полските инспекции, както и гарантиране идентичността на семената, тяхната маркировка и контрол, с произвежданите в Общността семена.

Глава тринадесета
СЕМЕНА, ПРОИЗВЕДЕНИ ПРИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ; СЕМЕНА СЪС СПЕЦИФИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Чл. 55. Семена от сортове или хибриди на зърнени култури могат да бъдат произведени по биологичен начин и търгувани при спазване разпоредбите на националното законодателство и в съответствие с изискванията по тази наредба за съответните категории семена.

Чл. 56. За предпазването им от вредители семената от зърнени култури могат да се третират химически.

Чл. 57. (1) Допускат се производство и търговия на семена от сортове или хибриди на зърнени култури по Директива 66/402/ЕИО, предназначени за използването им като генетични ресурси за райони с естествена и полуестествена растителност, подложени на генетична ерозия.

(2) Допускат се за целите по ал. 1 производство и търговия на смески от семена на зърнени култури в комбинация с други растителни видове, включени в Европейския каталог и/или в официалната сортова листа на Република България.

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За местни сортове и сортове, които са естествено адаптирани към местните или за съответния район условия, застрашени от генетична ерозия, предназначени за консервация "in situ" и трайно използване на растителни генетични ресурси, вписани в Официалната сортова листа (ОСЛ) на Република България като "сортове за консервация" и принадлежащи към земеделските растителни видове съгласно приложение № 1, т. 1, се прилагат изключения от изискванията на наредбата относно производството, сертификацията и търговията със семена от тези сортове.

(2) Всички останали изисквания за производство, сертификация и търговия на семена от "сортове за консервация " извън посочените в чл. 57б - 57л са по реда на тази наредба.

Чл. 57б. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За семена от "сортове за консервация" се допускат изключения от условията за сертифициране, приложими за растителните видове от зърнени култури съгласно чл. 16 и могат да се предлагат на пазара, когато са спазени изискванията, посочени в ал. 2 и 3.

(2) Семената на "сортове за консервация" се сортоподдържат съгласно възприетите практики (методи) и схеми за сортоподдържане на сорта от лицата по чл. 26 ЗППМ при спазване изискванията по чл. 27, ал. 1 ЗППМ.

(3) Семената на "сортове за консервация", принадлежащи към съответната култура от групата на зърнените, се сертифицират от производителите на семената, когато отговарят на следните условия:

1. имат задоволителна сортова чистота, установена при извършване на полска инспекция (съответните прегледи); не е задължителна официална полска инспекция (прегледи) от инспектори на ИАСАС или от инспектори по чл. 10, ал. 1 под контрола на ИАСАС;

2. съответстват на изискванията за посевни качества на семена от зърнени култури, категории "сертифицирани семена", "сертифицирани I и II размножение" (в зависимост от културата), чрез проведен лабораторен анализ за установяване съответствието с изискванията на приложение № 3, раздел I, т. 2 - 5 на наредбата; семената от "сортове за консервация", принадлежащи към ориза (Oryza sativa L.) да съответстват на изискванията за "сертифицирани семена второ размножение" съгласно приложение № 3, раздел I, т. 2 - 5 на наредбата.

(4) Лабораторните анализи по ал. 3, т. 2 могат да се извършат в лаборатории на ИАСАС, лаборатории по чл. 10, ал. 2 или в лаборатории на производителя.

(5) По искане на производителя полската инспекция може да се извърши от инспектори на ИАСАС или от инспекторите по чл. 10, ал. 1.

Чл. 57в. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сорт за консервация" могат да бъдат произвеждани и сертифицирани само в района на произход, определен по условията на чл. 25 на Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в Официалната сортова листа на Република България и Общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Когато условията за производство и сертифициране на семена от "сортове за консервация", предвидени в чл. 57б, не могат да бъдат изпълнени в района на произход поради специфични проблеми на околната среда, могат да бъдат одобрени допълнителни райони за производство на семената, като се вземе предвид информацията за това от Министерството на земеделието (МЗм) (органът за растителни генетични ресурси за страната, по смисъла на тази наредба). Произведените и сертифицирани в тези райони семена могат да се търгуват само в обявените райони на произход.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в

сила от 1.04.2022 г.) Министерството на земеделието съобщава на ЕК и на другите държави членки допълнителните райони за производство, които са предвидени за одобрение по условията на ал. 1.

(4) Ако ЕК и другите държави членки в рамките на 20 дни от получаване на уведомлението по ал. 3 не поискат разглеждане на случая от Постоянния комитет по семена и посадъчен материал за земеделието, градинарството и горското стопанство, който може да наложи ограничения или условия за обозначаване на такива райони, допълнителните райони по ал. 2 могат да бъдат одобрени.

Чл. 57г. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За целите на сертификация на семена от "сортове за консервация" се извършват изпитвания, за да се установи дали семената съответстват на изискванията по чл. 57б.

(2) Изпитванията по ал. 1 са под отговорността на производителя и се извършват чрез провеждане на полска инспекция, вземане на проби и лабораторни анализи за посевни качества на семената.

(3) За провеждане на изпитванията се прилагат международни методи, когато има установени такива, или други подходящи методи, ако към момента не съществуват международни методи, приложими за дадения местен сорт.

(4) В съответните случаи по прилагането на ал. 3:

1. (изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) полската инспекция се извършва по методи, утвърдени от министъра на земеделието съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ;

2. (изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) вземането на проби и лабораторните анализи на семената се извършват по методи, утвърдени от министъра на земеделието съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ.

(5) Полската инспекция по ал. 2 се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията за сортова чистота съгласно чл. 57б, ал. 3, т. 1. За проведената полска инспекция производителят изготвя акт за полска инспекция, в който се посочва сортовата чистота на посева.

(6) За извършване на лабораторните анализи се вземат проби от заготвени хомогенни партиди семена по условията на чл. 57д.

(7) Максималната маса на партидите семена и минималната маса на пробите в зависимост от културата са определени в приложение № 4.

(8) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията, определени по чл. 57б, ал. 3, т. 2. Лабораторията по чл. 57б, ал. 4, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ на семена от "сортове за консервация".

(9) Когато семената съответстват на изискванията по чл. 57б, ал. 3, т.1 и 2, производителят на семена от "сортове за консервация" издава документ за семената от "сортове за консервация", в който посочва сортовата чистота и резултатите от лабораторните анализи за посевни качества.

Чл. 57д. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" могат да се предлагат на пазара само в хомогенни партиди, в запечатани опаковки или контейнери, снабдени със система за запечатване съгласно ал. 3.

(2) Опаковките и контейнерите се запечатват от производителя по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от действия върху етикета на производителя по чл. 57е или върху опаковката или контейнера.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките и контейнерите по ал. 2, всяка система на запечатване включва най-малко етикета по чл. 57е, като може да включи и поставянето на печат или пломба.

Чл. 57е. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Опаковките и

контейнерите със семена от "сортове за консервация" се етикетират от външната страна с етикет на производителя или върху опаковката се отпечатва или поставя с печат/щемпел информацията от етикета, посочена в приложение № 5"а".

Чл. 57ж. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" се търгуват само ако са изпълнени условията:

1. произведени са в района на произход или в допълнителен район за производство, одобрен по реда на чл. 57в, ал. 2 - 4;

2. търговията на семена се осъществява в района на произход.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Допускат се изключения от ал. 1, т. 2, като могат да бъдат одобрени от МЗм допълнителни райони на територията на страната, в които да се извършва търговията на семена от "сортове за консервация", предназначени за тези допълнителни райони, ако условията в районите са съпоставими с условията на района на произход на съответния "сорт за консервация" по отношение на естествените и полуестествени местообитания (ареали) на този сорт.

(3) В случаите на одобрени райони по ал. 2 с цел запазване на "сорта за консервация" в района на произход от произведеното количество семена се осигурява (гарантира) чрез контрол от ИАСАС най-малко такова количество, необходимо за производство на количествата семена, определени в чл. 57з.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Министерството на земеделието информира ЕК и държавите членки за одобрените райони по ал. 2.

(5) В случаи на одобрени допълнителни райони за производство по чл. 57в, ал. 2 - 4 не се прилага изключението съгласно ал. 2 за посочените допълнителни райони.

Чл. 57з. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Количеството семена от "сорт за консервация", търгувано на територията на страната, не трябва да е повече:

1. от 0,5 % от общото количество семена от съответния вид (към който принадлежи "сортът за консервация"), използвано за една реколтна година (търговска година); за "сортове за консервация", принадлежащи към видовете Triticum spp., Hordeum vulgare Zea mays, количеството семена да не е повече от 0,3% от общото количество семена за всеки от тези видове; или

2. от необходимо количество семена за засяване на площ от 100 хектара (ha).

(2) За търговия се приема по-голямото количество семена от определените по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Общото количество семена от всички "сортове за консервация" за съответния вид (зърнена култура), търгувано на територията на страната, не трябва да е повече от 10 % от общото количество семена от вида, използвано годишно в страната.

(4) В случаите, когато изчисленото количество семена по ал. 1, т. 1 или ал. 3 е по-малко от необходимото за засяване на 100 хектара площ, се гарантира (осигурява) такова количество, необходимо за засяване на 100 хектара площ, независимо от максималното количество семена от съответния вид, използвано годишно в страната.

Чл. 57и. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Производителите на семена от "сортове за консервация" информират МЗм преди началото на всеки производствен сезон за размера и местоположението на площите за производство на семена в обявения район на произход (район на производството).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в

сила от 1.04.2022 г.) Когато обявеният размер на площите по ал. 1 се окаже по-голям и количествата семена, които могат да се произведат, са повече от допустимите за търговия по чл. 57з, МЗм определя за всеки засегнат производител количеството, което може да търгува през съответния производствен сезон (за съответната търговска година).

Чл. 57к. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Министерството на земеделието и ИАСАС провеждат официален контрол (наблюдение) на посевите за проверка съответствието с разпоредбите на тази наредба относно "сорта за консервация", районите на произход (на производство) и количествата търгувани семена съгласно чл. 57з.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва официален последващ контрол на партиди семена от "сортове за консервация", предназначени за пускане на пазара или в търговската мрежа, чрез случайни контролни проверки за установяване съответствието на сортовата идентичност и сортовата чистота с изискванията по чл. 57б, ал. 3, т. 1.

Чл. 57л. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Производителите на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, писмено заявяват в ИАСАС семепроизводството за съответната година, разположението и размера на площите в района на произход (района на производство), както и произхода на изходните семена за семепроизводство.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.) Производителите/търговците на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, подават информация в ИАСАС за произведените и пускани на пазара количества семена за всеки производствен сезон (търговска година).

(3) При поискване от ЕК или други държави членки се предоставя информация за количествата семена от всеки "сорт за консервация", пуснати на пазара в страната.

Глава четиринадесета
КОНТРОЛ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ НА ПАЗАРА СЕМЕНА

Чл. 58. (1) Контролът на предлаганите на пазара семена от зърнени култури се извършва от ИАСАС съгласно глава осма на ЗППМ.

(2) Контролът на семената по време на търговия се осъществява на базата на случайни (внезапни) проверки за установяване съответствието на семената с изискванията на наредбата.

Чл. 59. (1) (Изм. – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) Когато на територията на Европейския съюз са организирани временни експерименти от страна на Европейската комисия (ЕК) във връзка с изпълнението на отделни разпоредби на Директива 66/402/ЕИО, Република България може да бъде освободена от определени задължения по тази директива, като степента на освобождаване се определя от ЕК и е в зависимост от разпоредбите, към които се отнасят временните експерименти, чиято продължителност не може да надхвърля 7 години.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол участва в организирани от ЕК сравнителни тестове и опити, провеждани на територията на Европейския съюз, на взети проби за последващ контрол от семена на зърнени култури, търгувани по условията на Директива 66/402/ЕИО.

(3) Сравнителните тестове и опити могат да включват и семена:

1. произведени в трети страни;

2. подходящи за органично (биологично) земеделие;

3. търгувани във връзка със съхранението (опазването) в естествената им среда и дълготрайното им използване като генетични растителни ресурси.

Чл. 60. (1) (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) В случаи на временни затруднения поради недостиг на семена от зърнени култури на пазара с цел тяхното преодоляване министърът на земеделието може да разреши в съответствие с решение на ЕК за определен период от време определени количества семена да се предлагат на пазара:

1. с отклонения от изискванията по тази наредба; или

2. от сортове, които не са вписани в Европейския каталог или в официалната сортова листа на Република България.

(2) Етикетът за семената по ал. 1, т. 1 трябва да съответства по цвят на категорията семена, за която са заявени, като върху него или на самозалепващ се стикер, без да бъдат закривани реквизитите на етикета, се отбелязват действителните показатели на семената.

(3) Етикетът на семената по ал. 1, т. 2 е кафяв на цвят.

Чл. 61. (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Министърът на земеделието по предложение на ИАСАС може да отправи писмено искане до ЕК за пълно или частично освобождаване от изпълнение на задълженията по тази наредба по отношение на видове, които не са характерни и по принцип не се произвеждат и търгуват на територията на страната.

Чл. 62. Забранява се въвеждането на допълнителни ограничения по отношение на характеристиките, условията за изпитване, опаковането и етикетирането на семената от зърнени култури, които се предлагат на пазара, освен предвидените в Директива 66/402/ЕИО.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Официален етикет" е етикет, издаден от ИАСАС или от сертифициращ/контролен орган на държава - членка на ЕС (на страната - износител на семена).

2. "Грунтов контрол" е основен метод за проверка чрез полско парцелно изпитване на посевния материал с цел определяне на неговата автентичност и сортова чистота.

3. (Отм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.).

4. "Електрофореза" е лабораторен метод за проверка на сортовата чистота, който се основава на физическо разделяне на белтъчни съединения, съдържащи се в структурата на семената, под влияние на електрично поле.

5. "Обезметляване" е премахване метлиците на царевичните растения в посева за производство на хибридни семена с цел да се избегне нежелателно самоопрашване.

6. "Свободно опрашващ се сорт" е сорт, който е хомогенен и стабилен.

7. "Самоопрашена линия" е компонент на хибриден сорт, която линия е хомогенна и стабилна, получена чрез изкуствено самоопрашване и селекция на няколко последователни поколения или чрез еквивалентни операции.

8. "Прост хибрид" е първо поколение на кръстоска, определена от селекционера, между две самоопрашени линии; в случаите, когато кръстоската е между две близко родствени (сестрински) самоопрашени линии, простият хибрид се нарича "сестринско-линейна кръстоска".

9. "Двоен хибрид (четирилинеен хибрид)" е първо поколение на кръстоска, определена от селекционера на сорта, между два прости хибрида.

10. "Трилинеен хибрид" е първо поколение на кръстоска, определена от

селекционера на сорта, между самоопрашена линия и прост хибрид.

11. "Топ крос хибрид" е първо поколение на кръстоска, определена от селекционера на сорта, между самоопрашена линия или прост хибрид и свободно опрашващ се сорт.

12. "Междусортов хибрид" е първо поколение на кръстоска, определена от селекционера на сорта, между родители от категория "базови семена" на два свободно опрашващи се сорта.

13. "Предбазови семена" са семената, които са от генерации, предхождащи базовите.

14. "Генерации семена, предхождащи базовите" са семена, получени в процеса на сортоподдържането, от всяко преразмножаване на изходните семена.

§ 2. Не е търговия със семена от зърнени култури извън случаите по § 2 от допълнителните разпоредби на ЗППМ предоставянето на семена от физически или юридически лица на други лица по договор, сключен за производство на земеделски суровини, предназначени за промишлена употреба или преразмножаване на семената за същата цел, ако лицата, които извършват тези услуги/дейности, не стават притежатели/собственици на доставените семена, както и на продуктите/реколтата от тези семена. Лицето, което предоставя семената, трябва да представи копие от договора на ИАСАС. Условията за прилагане на тази разпоредба се определят с актове на ЕК.

§ 3. Специфични условия за търговия на семена от видовете по Директива 66/402/ЕИО, произведени по биологичен начин, съгласно чл. 55 и на химически третирани семена, съгласно чл. 56, се определят с актове на ЕК.

§ 4. Специфични условия за производство и търговия на семената от видовете по Директива 66/402/ЕИО съгласно изискванията на чл. 57, ал. 1 и 2 и разрешените количества се определят с актове на ЕК.

§ 5. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., доп., бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г., бр. 6 от 2019 г., в сила от 18.01.2019 г., доп., бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г., изм. и доп., бр. 99 от 2021 г., в сила от 26.11.2021 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 66/402/ЕИО от 14 юни 1966 г. за търговия на семена от зърнени култури (ОВ, L 125 от 11.06.1966 г.); Директива на Комисията 2006/47/ЕО от 23 май 2006 г. за поставяне на специални условия относно наличието на Avena fatua в семена от зърнени култури (ОВ, L 136 от 24.05.2006 г.); изисквания на Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове (ОВ, L 162 от 21.6.2008 г.); изисквания на Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО и 2002/57/ЕО в светлината на развитието на научното и техническото познание (ОВ, L 166 от 27.06.2009 г.); Директива за изпълнение 2012/1/ЕС на Комисията от 6 януари 2012 г. за изменение на приложение I към Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговаря зърнената култура Oryza sativa (ОВ, L 4 от 7.01.2012 г.); Директива за изпълнение 2012/37/ЕС на Комисията от 22 ноември 2012 г. за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговарят семената от Galega orientalis Lam., максималното тегло на партидите семена от някои видове фуражни растения и големината на пробите от Sorghum spp. (ОВ, L 325 от 23.11.2012 г.); Директива за изпълнение 2015/1955 на

Комисията от 29 октомври 2015 г. за изменение на приложения I и II към Директива 66/402/ЕИО на Съвета относно търговията със семена от зърнени култури (ОВ, L 284 от 30.10.2015 г.) и изисквания на Директива за изпълнение (ЕС) 2016/317 на Комисията от 3 март 2016 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/54/ЕО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на официалния етикет на опаковките със семена (ОВ, L 60 от 5 март 2016 г.); Директива за изпълнение (ЕС) 2018/1027 на Комисията от 19 юли 2018 г. за изменение на Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на разстоянията на изолиране за Sorghum spp. (ОВ, L 184, 20.07.2018 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2020/177 на Комисията от 11 февруари 2020 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 68/193/ЕИО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета, директиви 93/49/ЕИО и 93/61/ЕИО и директиви за изпълнение 2014/21/ЕС и 2014/98/ЕС на Комисията по отношение на вредителите по растенията върху семена и друг растителен репродуктивен материал (ОВ, L 41, 13.2.2020 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2021/415 на Комисията от 8 март 2021 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО на Съвета с оглед адаптирането на таксономичните групи и наименования на някои видове семена и плевели към развитието на научно-техническите познания (ОВ, L 81, 9.3.2021 г.), Директива за изпълнение (ЕС) 2021/1927 на Комисията от 5 ноември 2021 г. за изменение на приложения I и II към Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на изискванията за семена от хибридна пшеница, получена чрез цитоплазмена мъжка стерилност (ЦМС) (ОВ, L 393, 8.11.2021 г.) и Директива за изпълнение (ЕС) 2021/2171 на Комисията от 7 декември 2021 г. за изменение на Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на теглото на партидите семена и на пробите от Avena nuda (ОВ, L 438, 8.12.2021 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 6, т. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 7. С тази наредба се отменя Наредба № 45 от 2003 г. за производство и търговия на семена от зърнени култури (ДВ, бр. 102 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 48 и 94 от 2006 г. и бр. 10 от 2007 г.).

§ 8. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз
(ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 10. С тази наредба се въвежда Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове (ОВ, L 162/13), чл. 10 до чл. 20.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 11. Навсякъде думите "Министерство на земеделието и горите", "Министерство на земеделието и продоволствието", "министъра/ът на земеделието и горите" и "министъра/ът на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с

"Министерство на земеделието и храните" и "министъра/ът на земеделието и храните".

.....

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 38 от 2010 г., в сила от 21.05.2010 г.)

§ 6. С тази наредба се въвежда чл. 2 от Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО (ОВ, L 166 от 27.06.2009 г.)

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Наредбата за изменение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 40 от 2012 г., в сила от 29.05.2012 г.)

§ 2. С тази наредба се въвежда Директива за изпълнение 2012/1/ЕС на Комисията от 6 януари 2012 г. за изменение на приложение I към Директива 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговаря зърнената култура Oryza sativa.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 74 от 2013 г., в сила от 23.08.2013 г.)

§ 2. С тази наредба се въвежда Директива за изпълнение 2012/37/ЕС на Комисията от 22 ноември 2012 г. за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО на Съвета по отношение на условията, на които трябва да отговарят семената от *Galega orientalis Lam.*, максималното тегло на партидите семена от някои видове фуражни растения и големината на пробите от *Sorghum spp*.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г.)

§ 4. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита" се заменят с "Българската агенция по безопасност на храните", абревиатурата "НСРЗ" с "БАБХ", а думите "Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ бр. 82 от 1998 г.)" се заменят с "Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.)".

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.)

.....

§ 4. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита" се заменят с "Българската агенция по безопасност на храните", думите

"Национална служба за растителна защита" с "Българска агенция по безопасност на храните", думите "Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.)" с "Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.)", а думите "Европейската общност" с "Европейския съюз" и абревиатурата "НСРЗ" с "БАБХ".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредба № 3 от 28.03.2019 г. за условията и реда за получаване на разрешения за лица,

които предлагат на пазара семена, предназначени за научни цели или селекционна дейност, и

семена, предназначени за демонстративни и/или производствени опити, разрешените за целта

количества в зависимост от растителните видове, опаковката и етикетирането на семената

(ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.2019 г.)

.....

§ 9. В Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 1 от 2008 г.; изм., бр. 49 от 2009 г., бр. 38 от 2010 г., бр. 40 от 2012 г., бр. 74 от 2013 г., бр. 58 от 2016 г., бр. 25 от 2017 г. и бр. 6 от 2019 г.) се правят следните изменения:

.....

8. Навсякъде думите "министъра/ът на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните" и абревиатурата "МЗХ" се заменят съответно с "министъра/ът на земеделието, храните и горите", "Министерството на земеделието, храните и горите" и "МЗХГ".

.....

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за

търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 99 от 2021 г., в сила от 26.11.2021 г.)

.....

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 2, 3, 4, 5 и § 6, т. 2 и 3, които влизат в сила от 1 февруари 2022 г.

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

(ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.)

.....

§ 5. Навсякъде в наредбата думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "министъра на земеделието, храните и горите" и "министърът на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието", "министъра на земеделието" и "министърът на земеделието", а абревиатурата "МЗХГ" се заменя с "МЗм".

Заключителна разпоредба

§ 6. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 1, § 3 и § 4, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.

Приложение №

1. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2010 г., в сила от 21.05.2010 г., бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) Списък на зърнените култури съгласно Директива 66/402

Avena nuda L.	голозърнест овес
Avena sativa L. (включително A. byzantina K. Koch)	обикновен овес и византийски овес
Avena strigosa Schreb.	пясъчен овес
Hordeum vulgare L.	ечемик
Oryza sativa L.	ориз
Phalaris canariensis L.	канарско просо
Secale cereale L.	ръж
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *bicolor*	сорго
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	суданска трева
xTriticosecale Wittm. ex A. Camus	хибриди, които са резултат от кръстосването на вид от рода Triticum с вид от рода Secale
Triticum aestivum L. subsp. *aestivum*	обикновена пшеница
Triticum turgidum L. subsp. *durum* (Desf.) van Slageren	твърда пшеница
Triticum aestivum L. subsp. *spelta* (L.) Thell.	пшеница спелта
Zea mays L. (partim)	царевица (с изключение на пуклива и захарна царевица)
Забележка. Тази наредба се прилага и за *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *bicolor* x *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse – хибриди, които са резултат от кръстосване на *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *bicolor* и *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse. Семената на хибридите трябва да съответстват на изискванията, прилагани към семената на всеки от видовете, от които са получени, по условията на тази наредба.	

2. Списък на зърнените (зърнено-бобовите) култури съгласно националното законодателство

Cicer arietinum L.	нахут
Lens culinaris Medic.	леща

Приложение №

I. Изисквания, на които трябва да отговарят зърнените култури от съответните категории по чл. 3 при полска инспекция

1. Изисквания към предшественика и към полето, на което се извършва семепроизводство:

Предшественик/поле	Изисквания
1. Предшественикът на полето, на което се извършва семепроизводство	не трябва да е несъвместим с вида и сорта на културата от семепроизводствения посев (да е подходящ за сеитбооборота)
2. Полето, на което се извършва семепроизводство	да е почистено от самосевки (растения на предшественика)

Забележка. (Изм. – ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., бр. 30 от 2019 г., в сила от 9.04.201 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.04.2022 г.) Изискванията за предшественика в зависимост от засятата култура и/или категория са посочени в методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието.

2. Посевът от дадена култура трябва да отговаря на изискванията за пространствена изолация от съседни източници на прашец, за да се избегне нежелано чуждо опрашване, като минималните разстояния за това са следните:

2.1. (Изм. – ДВ, бр. 6 от 2019 г., в сила от 18.01.2019 г., бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) Пространствена изолация при производство на семена от канарско просо, ръж (различни от хибриди), сорго, тритикале (самоопрашващи се сортове), царевица:

Култура	Минимални разстояния, m
Phalaris canariensis (канарско просо), *Secale cereale* (ръж), различни от хибриди	
– за производството на базови семена	300
– за производството на сертифицирани семена	250
Sorghum spp.	
– за производството на базови семена (*)	400

– за производството на сертифицирани семена (*)	200
xTriticosecale (тритикале), самоопрашващи се сортове	
– за производството на базови семена	50
– за производството на сертифицирани семена	20
Zea mays (царевица)	200

(*) В зони, в които присъствието на *S. halepense* или *S. bicolor* subsp. *Drummondii* създава особен проблем заради кръстосаното опрашване, се прилага следното:

– културите за производство на базови семена от *Sorghum bicolor* subsp*. bicolor* или неговите хибриди трябва да бъдат изолирани на не по-малко от 800 m от всеки източник на такъв замърсяващ цветен прашец;

– културите за производство на сертифицирани семена от *Sorghum bicolor* subsp*. bicolor* или неговите хибриди трябва да бъдат изолирани на не по-малко от 400 m от евентуален източник на такъв замърсяващ цветен прашец.

Забележка. Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени или игнорирани, ако посевът е достатъчно защитен (естествена изолация) и са предприети мерки за предпазване от нежелано чуждо опрашване.

2.2. Пространствена изолация при производство на хибриди ръж – за родителски компоненти и за хибриди:

Ръж (хибриди)	Минимални разстояния, m
1. Базови семена, компоненти на хибриди:	
- когато се използва мъжка стерилност	1000
- когато не се използва мъжка стерилност	600
2. Сертифицирани семена – хибриди	500

2.3. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г., бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г., бр. 26 о 2022 г., в сила от 1.09.2022 г.) Пространствена изолация в участъците за производство на сертифицирани семена от хибриди на *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Oryza sativa* и самоопрашващи се xTriticosecale и култури, от които се получават сертифицирани семена от хибриди на *Hordeum vulgare, Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta, Triticum turgidum subsp. durum,* чрез метод, различен от цитоплазмена мъжка стерилност (ЦМС):

– минимално разстояние на майчиния компонент от който и да е друг сорт от същия вид (с изключение н бащиния компонент) – 25 m.

Забележка. Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени или игнорирани, ако посевът достатъчно защитен (естествена изолация) и са предприети мерки за предпазване от нежелано чуждо опрашване.

2.4. (Нова – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г.) Пространствена изолация по отношение на разстоянията от съседни източници на цветен прашец, които могат да доведат до нежелано чуждо опрашване в участъците за производство на базови и сертифицирани семена от хибриди на Hordeum vulgare, получени чрез метода на ЦМС:

– за производство на базови семена – 100 m;

– за производство на сертифицирани семена – 50 m.

3. Изисквания към семепроизводствения посев по отношение на автентичност и сортова чистота:

Семепроизводствен посев	Изисквания
1	2
1. Сорт	да е с необходимата автентичност и сортова чистота
2. Самоопрашени линии	да са с необходимата автентичност и чистота по отношение на техните характеристики
3. Хибриди	да притежават необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите включително по отношение на мъжката стерилност или възстановяване на фертилността

4. При определяне сортовата чистота на ориз (Oryza sativa), канарско просо (Phalaris canariensis) и ръж (Secale cereale), различни от хибриди и царевица (Zea mays), и сорго (Sorghum) трябва да се спазват следните изисквания:

4.1. Канарско просо (Phalaris canariensis) и ръж (Secale cereale), различни от хибриди:

– брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m^2

при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m^2

4.2. Царевица (Zea mays) – сортове, самоопрашени линии и други компоненти на хибрида:

а) брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, към самоопрашената линия или към компонента на хибрида, изразен в проценти, не повече от:

аа) при производство на базови семена:

1. самоопрашени линии: – фертилни – на база ЦМС (сборно)	 0,1 % 0,1 %
2. прост хибрид (за всеки компонент)	0,1 %
3. сортове, свободно опрашващи се	0,5 %

аб) при производство на сертифицирани семена – хибриди (за всеки от компонентите):

1. самоопрашени линии	0,2 %
2. прост хибрид	0,2 %
3. сортове, свободно опрашващи се	1 %

ав) при производство на сертифицирани семена от свободно опрашващи се сортове – 1 %;

б) допълнителни условия при производството на семена – хибриди на царевица:

ба) растенията на бащиния компонент трябва да разпръскват достатъчно количество прашец, когато растенията на майчиния компонент са във фаза цъфтеж;

бб) в случаите, когато майчиният компонент е фертилна самоопрашена линия, се извършва обезметляване;

бв) когато 5 или повече процента от растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца, броят на растенията на майчиния компонент, изразен в проценти, които са разпръснали или разпръсква прашец (необезметлени, цъфнали или прецъфтели), не трябва да е повече от:

– 1 % при всеки отделен преглед на полската инспекция; и

– 2 % сборно от всички извършени прегледи;

бг) счита се, че растенията на бащиния компонент са разпръснали или разпръскват прашец, когато на разстояние най-малко 50 mm от централната или от страничната ос на съцветието прашниците са излезли от глумите и са разпръснали или разпръскват прашец.

4.3. Суданска трева, сорго (Sorghum spp.):

а) самоопрашени линии и други компоненти на хибрида:

– брой на растенията, различни от засетия вид или растенията, които очевидно не принадлежат към самоопрашената линия или към всеки друг компонент на хибрида, изразен в проценти, не повече от:

аа) при производство на базови семена:

по време на цъфтеж	0,1 %
в пълна зрялост	0,1 %

аб) при производство на сертифицирани семена – хибриди (за всеки от компонентите):

Бащин компонент (по време, когато растенията на бащиния компонент разпръскват прашец и растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца)	0,1 %
Майчин компонент	
– по време на цъфтеж	0,3 %
– в пълна зрялост	0,1 %

б) допълнителни условия при производството на семена – хибриди на суданска трева и сорго:

ба) растенията на бащиния компонент трябва да разпръскват достатъчно количество прашец, когато растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца;

бб) когато растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца, процентът на растенията от този компонент, които са разпръсквали или разпръскват прашец, не трябва да е повече от 0,1 %;

в) свободно опрашващи се сортове или синтетични сортове на сорго и суданска трева (Sorghum spp.):

– брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m^2
при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m^2

4.4. (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2012 г., в сила от 29.05.2012 г., бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Ориз (Oryza sativa):
Oryza sativa:
Броят на растенията, които явно се разпознават като диворастящи или като растения с червени зърна, не надхвърля:
– 0 за производството на базови семена,
– 1 на 100 m^2 за производството на сертифицирани семена, първо и второ размножение.

5. Ръж (Secale cereale) – хибриди:

а) посевите на хибридите ръж трябва да имат необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите, включително и стерилността;

б) брой на растенията, които очевидно не принадлежат към компонента, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m^2
при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m^2 (по отношение на майчиния компонен в хибридния участък)

в) в случаите на използване на мъжка стерилност при базови семена – компоненти на хибриди ръж, стерилността на майчиния компонент трябва да бъде не по-малко от 98 %;

г) при производство на хибриди ръж, когато се използва майчин компонент на база мъжка стерилност, бащиният компонент трябва да е възстановител на фертилността.

6. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) Голозърнест овес (*Avena nuda*), обикновен овес (*Avena sativa*), пясъчен овес (*Avena strigosa*), ечемик (*Hordeum vulgare*), ориз (*Oryza sativa*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum* subsp. *aestivum*), твърда пшеница (*Triticum turgidum* subsp. *durum*), пшеница спелта (*Triticum aestivum* subsp. *spelta*), самоопрашващо се тритикале (*xTriticosecale*) – хибриди:

а) посевите на хибридите от посочените видове трябва да имат необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите.

Когато семената са произведени чрез използване на химически хибридизиращ агент, трябва да се спазват следните изисквания:

аа) сортовата чистота за всеки компонент на хибрида не трябва да е по-малко от:

– за голозърнест овес, обикновен овес, пясъчен овес, ечемик, ориз, обикновена пшеница, твърда пшеница и пшеница спелта – 99,7 %;

– за самоопрашващо се тритикале – 99 %;

аб) хибридността (сортовата чистота) на сертифицираните семена – хибриди, не трябва да е по-малка от 95 %.

Забележка. Хибридността се определя по международни методи, когато има установени такива. Ако за целите на сертификация на семената хибридността се определя чрез лабораторни методи, не е необходимо определяне процента на хибридност по време на полската инспекция.
6.1. (Нова – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г.) Посевите за производство на базови и сертифицирани семена от хибриди на Hordeum vulgare, получени чрез метода на ЦМС, трябва да притежават достатъчна сортова автентичност и чистота по отношение на признаците на родителските компоненти, като:
а) процентът растения, които очевидно не принадлежат към родителския компонент, не трябва да надхвърля:
аа) при производство на базови семена – 0,1 % за мъжко-фертилната линия B (поддържаща стерилността) и мъжко-фертилната линия R (възстановител на фертилността) и 0,2 % за женския родителски компонент на ЦМС;
бб) при производство на сертифицирани семена – 0,3 % за мъжко-фертилната линия R (възстановител н фертилността) и за женския родителски компонент на ЦМС и 0,5 %, ако женският родителски компонент е прост хибрид;
б) процентът мъжка стерилност на женския родителски компонент трябва да бъде най-малко: 99,7 % пр производство на базови семена; 99,5 % при производство на сертифицирани семена;

в) спазването на изискванията от подточки а) и б) се установява при официален последващ контрол.
Сертифицирани семена може да се получават чрез смесено отглеждане на женски мъжко-стерилен родителски компонент с мъжки родителски компонент, възстановител на фертилността.
3. (Нова – ДВ, бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.09.2022 г.) Култури, от които се получават базови и сертифицирани семена от хибриди на *Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta, Triticum turgidum subsp. durum* чрез ЦМС:
а) културата трябва да отговаря на следните стандарти по отношение на разстоянията от съседни източници на цветен прашец, които могат да доведат до нежелано чуждо опрашване:

Култура	Минимално разстояние
За женския компонент на ЦМС за производството на базови семена	300 m
За производството на сертифицирани семена	25 m

б) културата трябва да притежава достатъчна сортова идентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите си:
ба) процентът растения (като брой), които могат да бъдат разпознати като явно несъответстващи на типа, не трябва да надхвърля:
– за култури, използвани за получаване на базови семена – 0,1 % за сортоподдържащата и възстановителната линия и 0,3 % за женския компонент на ЦМС;
– за култури, използвани за получаване на сертифицирани семена – 0,3 % за възстановителната линия (R-line), 0,6 % за женския компонент на ЦМС и 1 %, ако женският компонент е самостоятелен хибрид;
бб) процентът мъжка стерилност на женския компонент трябва да бъде най-малко:
– 99,7 % за култури, използвани за получаване на базови семена;
– 99 % за култури, използвани за получаване на сертифицирани семена;
бв) спазването на изискванията от подточки ба) и бб) се проверява чрез тестване в рамките на официалния последващ контрол;
в) сертифицирани семена може да се получават чрез съвместно отглеждане на женски мъжко-стерилен компонент с мъжки компонент, който възстановява фертилността.

7. (Изм. – ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Културата е практически свободна от всякакви вредители, които намаляват полезността и качеството на семената.
Културата отговаря и на изискванията по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза карантинните вредители по отношение на определена защитена зона и регулираните некарантинни вредители, предвидени в актовете за изпълнение, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) №1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ, L 317, 23.11.2016 г.), както и на меркит приети в съответствие с чл. 30, параграф 1 от същия регламент.
Наличието на РНКВ по културите отговаря на следните изисквания, посочени в таблицата:

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за производството на предбазови семена	Прагове за производството на базови семена	Прагове за производството на сертифицирани семена
Gibberella fujikuroi Sawada [GIBBFU]	*Oryza sativa L.*	Не повече от 2 растения със симптоми на 200 m^2, наблюдавани по време на полевите инспекции, извършвани в подходящо време, по отношение на представителна проба от растенията от всяка култура.	Не повече от 2 растения със симптоми на 200 m^2, наблюдавани по време на полевите инспекции, извършвани в подходящо време, по отношение на представителна проба от растенията от всяка култура.	Сертифицирани семена от първо размножение (C1): Не повече от 4 растения със симптоми на 200 m^2, наблюдавани по време на полевите инспекции, извършвани в подходящо време, по отношение на представителна проба от растенията от всяка култура. Сертифицирани семена от второ размножение (C2): Не повече от 8 растения със симптоми на 200 m^2, наблюдавани по време на полевите инспекции, извършвани в подходящо време, по отношение на представителна проба от растенията от всяка култура.
Нематоди				

РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за производството на предбазови семена	Прагове за производството на базови семена	Прагове за производството на сертифицирани семена
Aphelenchoides besseyi Christie [APLOBE]	*Oryza sativa L.*	0 %	0 %	0 %

8. Изисквания при извършване на полските инспекции:

а) състоянието и фазата на развитие на посева – подходящи за съответния преглед (инспекция);

б) (изм. - ДВ, бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) броят на прегледите (инспекциите) в зависимост от културата да е най-малко:

Култура	Брой прегледи (инспекции)
1	2
Avena nuda, Aventa sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Oryza sativa, Phalaris canariensis, xTriticosecale, Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum turgidum subsp. durum, Triticum aestivum subsp. spelta, Secale cereale	1
Sorghum spp. и Zea mays през фазата на цъфтеж: – при свободно опрашващи се сортове – при самоопрашени линии и хибриди	 1 3

в) условия, при които се извършва допълнителен преглед (инспекция) на посева:

Условия	Преглед (инспекция)
Когато културата е засадена след сорго, суданска трева или царевица (Sorghum spp. или Zea mays) през предходната или през текущата реколтна година	един допълнителен преглед (инспекция) – за проверка изискванията за предшественика по т 1

г) размерът, броят и разпределението на пунктовете в семепроизводствения посев за проверка съответствието му с изискванията – съгласно методите за полска инспекция.

Забележка. При провеждане на полските инспекции за установяване съответствието с изискванията по т 1 – 7 в зависимост от категориите семена се прилагат следните условия: официални инспекции от ИАСА – за „базовите семена"; официални инспекции от ИАСАС или инспекции под контрола на ИАСАС – за „сертифицираните семена" от всички категории.

II. Изисквания, на които трябва да отговарят зърнено-бобовите култури (съгласно националното законодателство) при полска инспекция

Изискванията при полска инспекция, които се установяват в съответната фаза на развитие на посевите от нахут и леща при извършваните прегледи, са посочени в методите за полска инспекция на зърнено-бобовите култури.

Приложение №

I. Изисквания, на които трябва да отговарят семената на зърнени култури от категориите по чл. 3

1. Изисквания към семената по отношение на тяхната автентичност и сортова чистота:

Семена	Изисквания
1. Семена, принадлежащи към съответния сорт от дадена култура	да са с необходимата автентичност и сортова чистота
2. Семена от самоопрашени линии	да са с необходимата автентичност и чистота по отношение на техните характеристики
3. Хибридните семена	да съответстват на изискванията за автентичност и чистота по отношение на характеристиките на техните компоненти

1.1. (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) Семената от голозърнест овес (*Avena nuda*), обикновен овес (*Avena sativa*), пясъчен овес (*Avena strigosa*), ечемик (*Hordeum vulgare*), ориз (*Oryza sativa*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum subsp. aestivum*), твърда пшеница (*Triticum turgidum subsp. durum*), пшеница спелта (*Triticum aestivum subsp. spelta*), различни от хибриди, трябва да отговарят на следните изисквания:

Категория	Сортова чистота, в %, не по-малко от:
Базови семена (Б)	99,9
Сертифицирани семена първо размножение (С1)	99,7
Сертифицирани семена второ размножение (С2)	99,0

Забележка. Сортовата чистота трябва да се определя основно при извършване на полските инспекции в съответствие с изискванията, посочени в приложение № 2.

1.2. Семената от самоопрашващи се сортове тритикале (xTriticosecale) трябва да отговарят на следните изисквания:

Категория	Сортова чистота, в %, не по-малко от:
Базови семена (Б)	99,7
Сертифицирани семена първо размножение (С1)	99,0
Сертифицирани семена второ размножение (С2)	98,0

Забележка. Сортовата чистота трябва да се определя основно при извършване на полските инспекции в съответствие с изискванията, посочени в приложение № 2.

1.3. (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г., бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.09.2022 г.) Семената (категория "сертифицирани") от хибриди на голозърнест овес (Avena nuda), обикновен овес (*Avena sativa*), пясъчен овес (*Avena strigosa*), ечемик (*Hordeum vulgare*), ориз (*Oryza sativa*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum subsp. aestivum*), твърда пшеница (*Triticum turgidum subsp. durum*), пшеница спелта (*Triticum aestivum subsp. spelta*) и самоопрашващо се тритикале (*xTriticosecale*) трябва да отговарят на следните изисквания:

Хибриди на:	Сортова чистота в % не по-малко от:
голозърнест овес, обикновен овес, пясъчен овес, ечемик, ориз, обикновена пшеница, твърда пшеница, пшеница спелта и самоопрашващо се тритикале	90 %
Hordeum vulgare, Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta, Triticum turgidum subsp. durum, получени чрез ЦМС	85 %

Забележка. Отклоненията от мъжката фертилна линия R (възстановител на фертилността) не трябва да надвишават 2 %. Минималната сортова чистота се установява при официален последващ контрол на взетите проби.

1.4. За семената от сорго, суданска трева и царевица (Sorghum spp. и Zea mays) са приложими следните условия:
А. При производство на сертифицирани семена - хибриди, с майчин стерилен компонент и бащин компонент, невъзстановяващ фертилността, са възможни следните схеми:
а) чрез смесване в партида на семена от стерилния и фертилния аналог на самоопрашената линия, която ще се използва като майчин компонент, в подходяща за хибрида пропорция; или
б) чрез засяване на посев по схема на смесване - със семена от стерилния и фертилния аналог на самоопрашената линия, която ще се използва като майчин компонент, в подходяща за хибрида пропорция; пропорцията се проверява при полска инспекция, проведена в съответствие с изискванията на приложение № 2.

Б. При производство на сертифицирани семена - хибриди, се прилага и схемата на възстановяване - използва се майчина стерилна линия и бащин компонент, възстановител на фертилността.

1.5. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2016 г., в сила от 26.07.2016 г., бр. 26 от 2022 г., в сила от 1.09.2022 г.) При сертифициране на семена от хибриди на ръж (*Secale cereale*) и на получени чрез ЦМС хибриди на ечемик (*Hordeum vulgare*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum subsp. aestivum*), пшеница спелта (*Triticum aestivum subsp. spelta*), твърда пшеница (*Triticum turgidum subsp. durum*) като "сертифицирани семена" се прилагат следните условия:
а) да бъдат взети предвид резултатите от официалния последващ контрол (грунтов контрол) на базовите семена, компоненти на хибрида;
б) грунтовият контрол (чрез полски парцелни изпитвания) да се извършва на официално взети проби от базови семена;
в) грунтовият контрол да се провежда и отчита по време на вегетацията на семепроизводствения посев, заявен за сертификация на хибридни семена;
г) резултатите от грунтовия контрол трябва да показват съответствие на базовите семена от съответния компонент с изискванията за автентичност и чистота по отношение на неговите характеристики, включително и стерилността.

2. (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.) Семената на зърнените култури трябва да съответстват на изискванията за кълняемост, аналитичната чистота и съдържание на семена от други растителни видове, посочени в таблица № 1.

Таблица № 1

Видове и категории	Мин. кълняемост (% от чистите семена)	Мин. аналитична чистота (% от масата)	Максимално съдържание на броя семена от други растителни вид включително червени семена от Oryza sativa в проба с маса, опред колона 4 в таблицата на приложение № 4 (общо за колоната					
			други растителни видове (а)	червени семена на Oryza sativa	други видове зърнени култури	други растителни видове, различни от зърнените култури	Avena fatua, Avena sterilis, Lolium temulentum	Raphanus raphanistrum, Agrostemma githago
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Avena sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum turgidum subsp. durum, Triticum aestivum subsp. spelta:								
- базови семена	85	99	4		1(б)	3	0(в)	1
- сертифицирани семена, сертифицирани I и II размножение	85(г)	98	10		7	7	0(в)	3
Avena nuda:								
- базови семена	75	99	4		1 (б)	3	0 (в)	1
- сертифицирани семена, първо и	75 (г)	98	10		7	7	0 (в)	3

второ размножение								
Phalaris canariensis: - базови семена	75	98	4		1(б)		0(в)	
- сертифицирани семена	75	98	10		5		0(в)	
Oryza sativa: - базови семена	80	98	4	1				
- сертифицирани семена, сертифицирани I размножение	80	98	10	3				
сертифицирани II размножение	80	98	15	5				
Secale cereale: - базови семена	85	98	4		1(б)	3	0(в)	1
- сертифицирани семена	85	98	10		7	7	0(в)	3
Sorghum spp.	80	98	0					
xTriticosecale - базови семена	80	98	4		1(б)	3	0(в)	1
- сертифицирани семена I и II размножение	80	98	10		7	7	0(в)	3
Zea mays	90	98	0					

3. Буквени обозначения, посочени в таблица № 1, и тяхното съдържание:
а) максималното съдържание на семена, предвидено в колона 4, включва също така и семената от видовете, посочени в колони 5 до 10;
б) второ семе няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от други зърнени култури;
в) наличието на едно семе от Avena fatua, Avena sterilis или Lolium temelentum в проба с предписаната маса няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от тези култури;
г) в случай на сортове на Hordeum vulgare, които са официално класифицирани от типа "гол ечемик", минималната кълняемост може да се намали на 75 % (от чистите семена); в този случай на официалния етикет трябва да бъде отбелязано "минимална кълняемост 75 %".

4. Максималното съдържание на влага на семената от съответните видове зърнени култури, изразено в % по маса, е, както следва:
- ечемик пролетен, овес - 13 %;
- ечемик зимен, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта, тритикале, ръж, канарско просо, суданска трева, сорго, царевица - 14 %;
- ориз - 16 %.

5. (Изм. – ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Семената са практически свободни от всякакви вредители, които намаляват полезността и качеството на семената.
Семената отговарят и на изискванията по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза, карантинните вредители по отношение на определена защитена зона и РНКВ, предвидени в актовете за изпълнение, приети в съответствие

с Регламент (ЕС) 2016/2031, както и на мерките, приети в съответствие с чл. 30, параграф 1 от същия регламент.
Наличието на РНКВ по семената и по съответните категории отговаря на следните изисквания, посочени в таблицата:

Нематоди				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за предбазови семена	Прагове за базови семена	Прагове за сертифицирани семена
Aphelenchoides besseyi Christie [APLOBE]	*Oryza sativa L.*	0 %	0 %	0 %
Гъби				
Gibberella fujikuroi Sawada [GIBBFU]	*Oryza sativa L.*	Практически свободни	Практически свободни	Практически свободни

6. (Нова – ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Наличието на гъбни образувания по семената и по съответните категории отговаря на следните изисквания, посочени в таблицата:

Категория	Максимален брой гъбни образувания, като склероции или аскоспори, в проба с тегло, посочено в колона 3 от приложение № 4
Зърнено-житни култури, различни от хибриди на *Secale cereale:*	
– Базови семена	1
– Сертифицирани семена	3
Хибриди на *Secale cereale:*	
– Базови семена	1
– Сертифицирани семена	4 (*)

(*) Счита се, че наличието на пет гъбни образувания, като склероции, фрагменти от тях или аскоспори, в проба с посоченото тегло отговаря на изискванията, когато втора проба със същото тегло не съдържа повече от четири такива образувания.

II. Изисквания, на които трябва да отговарят семената на зърнено-бобовите култури (съгласно националното законодателство)

1. Сортова чистота на зърнено-бобовите култури:

Култура	Сортова чистота, в %, не по-малко от:		
	базови семена	семена първо размножение	семена второ размножение
1. Нахут	100	99	98,5
2. Леща	100	99	98,5

2. Семената на зърнено-бобовите култури трябва да съответстват на следните изисквания за кълняемост и аналитична чистота:

Култури/категории	Минимална кълняемост (% от чистите семена)	Минимална аналитична чистота (% от масата)
Нахут: – базови семена – семена I и II размножение	90 85	99 98
Леща: – базови семена – семена I и II размножение	85 80	98 98

3. Максималното съдържание на влага на семената от съответните видове зърнено-бобови култури, изразено в % по маса, е, както следва: нахут - 14 %; леща - 13 %.

4. Другите изисквания при лабораторни анализи за посевни качества и здравно състояние на зърнено-бобовите култури са посочени в Методиката за пробовземане, анализ, чистота, кълняемост и абсолютна маса на посевен материал.

Приложение №

I. (Изм. – ДВ, бр. 74 от 2013 г., в сила от 23.08.2013 г., бр. 99 от 2021 г., в сила от 1.02.2022 г.)
Големина на партидите и пробите семена на зърнените култури от категориите по чл. 3

Култури	Максимална маса на партидата (в тонове)	Минимална маса на една проба, взета от партидата, g	Минимална маса на пробата за определяне на предвидения брой семена в колони 4 до 10 от таблица № 1 на приложение № 3, g
Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Triticum aestivum subsp. *aestivum, Triticum turgidum* subsp. *durum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Secale cereale, xTriticosecale*	30	1000	500
Phalaris canariensis	10	400	200
Oryza sativa	30	500	500
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *bicolor*	30	900	900
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *drummondii (Steud.) de Wet ex Davidse*	10	250	250
Хибриди на Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *bicolor x Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	30	300	300
Zea mays, базови семена от самоопрашени линии	40	250	250
Zea mays, базови семена, различни от самоопрашените линии; сертифицирани семена	40	1000	1000

Забележка. Максималното тегло на партидата не може да бъде превишавано с повече от 5 %.

II. Големина на партидите и пробите семена на зърнено-бобовите култури (съгласно национално законодателство)

Култури	Максимална маса на партидата (в тонове)	Минимална маса на една проба, взета от партидата (в грамове)	Минимална маса на пробата за определяне броя семена от други видове (в грамове)
Cicer arietinum	25	700	700
Lens culinaris	20	600	

Забележка. Максималното тегло на партидата не може да бъде превишавано с повече от 5 %.

Приложение №

Етикети

I. Задължителна информация
А) За базови и сертифицирани семена от всички категории
1. "ЕО правила и норми";
2. сертифициращ (контролен) орган и държавата членка или техните инициали (абревиатури) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);
2а. (нова – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) официално определен пореден номер;

3. месец и година на запечатване, записани по следния начин: "Запечатани на ..... (месец и година)"; или месец и година на последното вземане на проби с цел сертификация, записани по следния начин: "Взети проби ..... (месец и година)";
4. идентификационен номер на партидата;
5. ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);
6. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;
7. категория;
8. страна производител;
9. декларирана нетна или брутна маса;
10. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса;
11. в случай на хибриди или самоопрашени линии, компоненти на сложни хибриди:
а) за базовите семена: когато компонентите - хибрид (прост хибрид) или самоопрашената линия, към които посевният материал принадлежи, са официално признати и вписани в общия каталог и/или официалната сортова листа на Република България, съгласно Директива 2002/53/ЕО, респективно съгласно Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС:
аа) посочва се името на компонента, под който семената са официално признати, със или без означение за крайния хибрид;
аб) в случаите, когато хибридът (прост хибрид) и самоопрашената линия са предназначени единствено като компоненти на хибриди, те се придружават от думата "компонент";
б) за базовите семена в други случаи, различни от буква "а" - името на компонента, към който принадлежат базовите семена, което може да бъде дадено под формата на код, съпроводено с означение за крайния сорт, със или без обозначение на функциите ("баща" или "майка") и думата "компонент";
в) за сертифицираните семена - името на хибрида, към който принадлежат семената, придружено от думата "хибрид";
12. когато е извършен повторен анализ за кълняемост на семената, изписват се думите "Повторно изпитване за кълняемост ..... (месец и година)", както и службата, извършила повторното изпитване; тази информация се поставя на стикер, прикрепен към официалния етикет.
Б) За смески от семена:
1. "смеска....."(от видове и/или сортове);
2. упълномощен (контролен) орган, отговорен за запечатването на опаковките, и държавата членка или техните инициали (абревиатури) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);
2а. (нова – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) официално определен пореден номер;
3. идентификационен номер на партидата;
4. месец и година на запечатване, записани по следния начин: "Запечатани на ..... (месец и година)";
5. вида/видовете, сорта, категорията, страната производител и процентното съотношение на масите на всеки от компонентите; наименованията на видовете и сортовете да бъдат изписани най-малко на латиница;
6. декларирана нетна или брутна маса или брой семена;
7. когато на опаковката е обозначена масата и са използвани гранулирани пестициди, дражиращи субстанции или пълнители, посочва се естеството на пълнителя и приблизителното съотношение между масата на чистите семена и общата маса;
8. когато кълняемостта на всички компоненти на смеската е била повторно изпитана, се отбелязва "Повторно изпитване ..... (месец и година)" и отговорната за това служба; тази информация се дава на официален стикер, прикрепен към официалния етикет;
9. отбелязва се "Търговията е разрешена само на пазара в страната (за Република България) ..... (името на съответната държава членка)".
В) (Нова – ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Растителният паспорт съдържа следните означения:
1. за движение в рамките на територията на Съюза:
а) в горния десен ъгъл на общия етикет – думите "растителен паспорт", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта;
б) в горния ляв ъгъл на общия етикет – знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат;

2. за въвеждане и движение в рамките на защитени зони:
а) в горния десен ъгъл на общия етикет – думите "растителен паспорт – 33", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта;
б) непосредствено под тези думи – научното наименование или код на съответния карантинен вредител или карантинни вредители от значение за защитената зона;
в) в горния ляв ъгъл на общия етикет – знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат.
II. Минимални размери на етикетите:
110 mm x 67 mm.

Приложение № 5 "а

Етикет на производителя на семена от "сортове за консервация"

1. "ЕО правила и норми";
2. име и адрес на лицето (производителя на семена от "сортове за консервация"), което отговаря за опаковането и поставянето на етикети, или негов идентификационен знак (регистрационен номер);
3. година на запечатването на семената (опаковане и етикетиране), записано по следния начин: "запечатани на .... (месец и година)", или годината на последното вземане на проби за изпитване за посевни качества (за последно изпитване за кълняемост), записано по следния начин: "взети проби ..... (месец и година)";
4. вид;
5. наименование на сорта за консервация;
6. думите "сорт за консервация";
7. район на произход;
8. обозначаване района на производство в случаите, когато той е различен от района на произход;
9. идентификационен (референтен) номер на партидата, даден от лицето по т. 2, което отговаря за опаковането и поставянето на етикети;
10. декларирана нетна или брутна маса или брой семена;
11. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса.

Приложение N

Етикет за "предбазови семена" (семена от генерации преди "базовите")

А) Задължителна информация
1) държава - Република България (за произведените в страната семена);
2) контролен/сертифициращ орган - ИАСАС (за произведените в страната семена);
3) вид - ботаническо име и наименование на вида, изписани с латински букви и на кирилица (за произведените в страната семена);
4) сорт, изписан с латински букви и на кирилица (за произведените в страната семена);
5) обозначението "предбазови семена";
6) идентификационен номер на партидата;
7) дата на вземане на проби (месец и година) с цел сертификация;
8) брой на размноженията, предхождащи семената от категория "сертифицирани семена" или сертифицирани семена първо размножение.
Б) Минимални размери на етикетите:
110 mm x 67 mm.

Приложение №

Информация, която се поставя на етикета на малките опаковки или се отпечатва върху малките опаковки

I. Малки опаковки със сертифицирани семена:
1. име на фирмата, която е отговорна за пакетирането на семената в "малки опаковки", и нейният регистрационен номер;
2. номер на партидата сертифицирани семена от съответната категория, която се разфасова в малки опаковки;
3. наименование на вида;
4. наименование на сорта;
5. категория;
6. нетно маса или брой на семената в малката опаковка;
7. произход на семената, държава;
8. срок на действие на документа (сертификата) за малки опаковки със семена;
9. друга информация:
а) за сертифицирани семена (хибриди) посочва се името на хибрида и думата "хибрид";
б) химични третирания;
в) когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочват се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса.
II. Малки опаковки със семена от смески:
1. име на фирмата, която е отговорна за пакетирането на семената в "малки опаковки", и нейният регистрационен номер;
2. номер на партидата на смеската, която се разфасова в малки опаковки;
3. "смеска ... ", посочват се видовете и/или сортовете;
4. процент от масата на всеки компонент на смеската със съответното наименование на вида и сорта;
5. нетна маса или брой на семената в малката опаковка;
6. произход на семената, държава;
7. срок на действие на документа за малки опаковки със семена от смески;
8. друга информация:
а) химични третирания;
б) когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между теглото на капсулите и чистите семена или общото тегло.

Приложение №

Етикети и документи, съпровождащи семена, които не са окончателно сертифицирани и са произведени в друга държава членка

А) Задължителна информация на етикета:
1. сертифициращ/контролен орган, отговарящ за полските инспекции, и държавата членка или техните инициали (абревиатури) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);
1а. (нова – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) официално определен пореден номер;
2. ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);
3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница; за самоопрашените линии и хибриди, предназначени единствено за компоненти на хибриди, се добавя думата "компонент";
4. категория;
5. в случаи на хибриди - означава се с думата "хибрид";
6. идентификационен номер на партидата или полето;
7. декларирана нетна или брутна маса;
8. думите "семена, неокончателно сертифицирани".
Б) Цвят на етикета
Етикетът е сив на цвят.
В) Задължителна информация на документа:
1. сертифициращ/контролен орган, издаващ документа - ИАСАС (за произведените в страната семена);
1а. (нова – ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 1.04.2017 г.) официално определен пореден номер;
2. ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано

най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);
3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;
4. категория;
5. идентификационен номер на партидата семена за засяване на полето и името на страната или страните, сертифицирали тези изходни семена;
6. идентификационен номер на партидата или на полето на неокончателно сертифицираните семена;
7. обработваемата площ за производство на партидата семена, обхванатата (покрита) от документа;
8. количество произведени семена и брой на опаковките;
9. брой на размноженията след базовите семена в случай на сертифицираните семена (не на хибриди);
10. декларация, че условията, на които трябва да отговаря културата, от която са произведени семената, са били изпълнени;
11. резултати от предварителен лабораторен анализ на семената, когато е извършен такъв.